

Paulo nia surat ba sarani sira iha Roma

Paulo hahuu nia surat

¹ Surat nee husi hau, Paulo. Hau Kristu Jesus nia atan. Maromak mak hili hau sai Jesus nia apostolu hodi haruka hau foo sai Nia Liafuan Diak.

² Liafuan Diak nee hori uluk kedas Maromak promete tiha ona liu husi Nia profeta sira, i sira hakerek iha Livru Sagradu.

³⁻⁴ Liafuan Diak nee koalia kona ba Maromak nia Oan Jesus Kristu, ita nia Nai. Nudar ema, Jesus moris mai husi liurai David nia jerasaun. Maibee Maromak hatudu mo-moos katak, Jesus nee mos Maromak nia Oan. Ita hatene nunee tanba Espiritu nebee mak iha Jesus nee santu teb-tebes hanesan Maromak, i Maromak halo Jesus moris fali husi mate.

⁵ Maromak hatudu Nia laran diak mai hau liu husi Jesus too Nia hili hau sai apostolu. Nia hili hau para lori ema husi nasaun hotu-hotu bele fiar ba Jesus hodi halo tuir Nia liafuan, atu nunee ema hotu-hotu bele foti aas Nia naran.

⁶ Nunee mos imi iha Roma, Maromak mos hili ona imi atu sai Jesus Kristu nia ema.

⁷ Hau haruka surat nee ba imi. Maromak hadomi imi, i hili ona imi sai Nia povu.

Hau harohan atu ita nia Aman Maromak ho mos ita nia Nai Jesus Kristu hatudu Sira nia laran diak ba imi, i foo pas ho hakmatek ba imi.

Paulo hakarak baa vizita sarani sira iha Roma

⁸ Uluk nanain, hau foo agradese ba hau nia Maromak hodi Jesus Kristu nia naran tanba imi hotu fiar ba Jesus. Tanba ema iha nebee-nebee deit konta kona ba imi nia fiar nee.

⁹ Maromak rasik hatene katak hau harohan beibeik ba imi. Maromak nee mak hau serbi ho laran tomak hodi foo sai Liafuan Diak kona ba Nia Oan.

¹⁰ Bainhira hau halo orasaun, hau sempre harohan ba imi. I hau mos husu atu Maromak bele loke dalan mai hau atu baa haree imi, tanba kleur ona hau hakarak nunee.

¹¹ Hau hakarak teb-tebes atu baa vizita imi, para hau bele fahe ba imi kbiit nebee hau hetan husi Maromak. Nunee imi nia fiar bele metin liu tan.

¹² Hau hakarak atu hau nia fiar bele foo forsa ba imi, i imi nia fiar mos bele foo forsa mai hau.

¹³ Maun-alin sira, hau hakarak para imi hatene katak, dala barak ona hau halo planu atu baa vizita imi, maibee too agora sempre iha buat ruma mak taka dalan. Hau hakarak baa para hau bele lori ema barak iha nebaa hodi fiar metin ba Kristu, hanesan mos hau lori ona ema nebee mak laos Judeu iha fatin sel-seluk atu fiar metin ba Nia.✧

¹⁴ Hau iha obrigasaun atu foo sai Liafuan Diak ba ema hotu-hotu: Atu ema nebee tuir kultura Gregu ka ema fuik, *atu ema matenek ka ema beik.

✧ **1:13** Apostolu sira nia Iistoria 19:21 * **1:14** Iha tempu nebaa lian Gregu mak lian internasional, i see mak tuir kultura Gregu, ema konsidera nia ema modernu. See mak la tuir, ema konsidera fuik.

¹⁵ Tanba nee mak hau hakarak teb-tebes baa foo sai Liafuan Diak mos ba imi iha Roma.

Liafuan Diak iha kbiit hodi salva ema

¹⁶ Hau la moe foo sai Liafuan Diak kona ba Jesus. Tanba Liafuan Diak nee iha kbiit husi Maromak hodi salva see-see deit mak fiar, primeiru ba ema Judeu sira, depois ba ema husi nasaun sira seluk.✧

¹⁷ Tanba Liafuan Diak foo sai oinsaa Maromak hamoos ita nia sala hodi simu ita. Nia dalan mak nee: Ita tenki fiar ba Nia. Dalan seluk la iha. Nee hanesan buat nebee hakerek ona iha Livru Sagradu dehan, “Ema tenki fiar ba Maromak mak foin Maromak simu nia hodi foo moris rohan-laek ba nia.”✧

Nai Maromak hirus ita ema tanba ita la interese Nia

¹⁸ Maromak iha lalehan hatudu sai katak, Nia hirus teb-tebes too kastigu ema nebee mak la interese Nia ho ema nebee mak hahalok aat. Sira nia hahalok aat nee taka ema seluk nia matan atu la bele haree dalan loos.

¹⁹ Tuir loos buat nebee ita ema bele hatene kona ba Maromak, ema aat sira nee mos hatene, tanba Maromak hatudu mo-moos ona ba sira.

²⁰ Tanba desde Maromak halo lalehan ho rai, ita ema bele hatene klaru katak Nia nee Maromak i Nia kbiit la hotu la remata, maski ita nia matan la haree. Nunee la iha razaun ida ba sira atu dehan katak sira la hatene Maromak, tanba sira bele hatene liu husi buat nebee mak Nia halo tiha ona nee.

²¹ Maski sira hatene Maromak, maibee sira lakohi hahii adora Nia nudar Maromak, i lakohi

foo agradese ba Nia. Sira nia hanoin la loos ona, sira nia neon mos nakukun tiha.✧

²² Sira foti aan dehan, sira ema matenek, afinal sira sai beik-teen.

²³ Sira la adora Maromak ida nebee Kbiit Nain i moris tinan ba tinan. Maibee sira adora fali estatua nebee ema halo tuir modelu oi-oin, hanesan ema, manu, animal ain haat ho animal nebee dolar iha rai. Afinal buat sira nee hotu tenki mate.✧

²⁴ Nee mak Maromak husik tiha liman para sira moris tuir deit sira nia hakarak hodi halo buat aat oi-oin nebee iha ona sira nia laran. Sira foo sira nia isin lolon ba malu hodi halo sala foer oi-oin ba malu.

²⁵ Maromak ida nebee loos, sira troka tiha ho buat nebee falsu. Sira la adora Maromak ida nebee halo buat hotu-hotu, maibee sira adora fali buat nebee mak Maromak halo. Tuir lo-loos Maromak nee mak ita tenki hahii too tinan ba tinan. Amen.

²⁶ Tanba nee mak Maromak husik tiha liman para sira bele halo sala foer saida deit tuir sira nia hakarak, too feto sira mos la hola mane hanesan baibain, maibee hola fali sira nia feto maluk.

²⁷ Nunee mos mane sira husik tiha relasaun seksual ho feto hodi kaan fali sira nia mane maluk, too mane ho mane halo sala foer. Tanba nee, sira hetan ona kastigu tuir sira nia hahalok aat nee.

²⁸ Ema sira nee la interese atu hanoin tan Maromak ona. Nee mak Maromak husik tiha liman para sira hanoin mak buat aat deit, i halo buat nebee tuir lo-loos la bele halo.

²⁹ Sira nia moris nakonu ho buat aat. Sira halo sala oi-oin, sira matan osan, i rai odi. Sira laran moras ba ema, oho door, gosta istori malu, bosokteen, i laran aat. Sira gosta konta ema nia vida,

³⁰ i hatete aat ema seluk. Sira odi Maromak, malkriadu, foti aan i halo aan. Sira hanoin aat hela deit, i gusta kontra sira nia inan-aman.

³¹ Sira lakohi atu hatene saida mak loos, i la halo tuir buat nebee mak sira promete. Sira la hatene hadomi ema, i la iha karidade.

³² Sira hatene ona Maromak nia lei nebee dehan, ema nebee halo buat aat nunee, merese hetan kastigu mate. Maski sira hatene ona lei nee, maibee sira halo nafatin buat aat sira nee. Laos nee deit, maibee sira gusta atu ema seluk mos halo tuir buat sira nee.

2

Nai Maromak tesi lia, la fhir ema Judeu ka laos Judeu

¹ Entaun, belun, se o tesi lia mesak katak o nia maluk merese hetan kastigu, kuidadu! O nia liafuan nee hamonu fali o. Tanba o mos halo sala hanesan nia. Nunee bainhira o hatudu liman ba nia, o deklara katak o rasik mos tenki hetan kastigu nee.✧

² Ita hatene, bainhira Maromak desidi atu foo kastigu ba ema nebee halo buat aat sira nee, Nia desizaun nee sempre loos.

³ Nunee, se o hatudu liman ba ema seluk, maibee o rasik halo aat hanesan ema nee, keta hanoin dehan o bele halai sees husi Maromak nia kastigu!

✧ **2:1** Mateus 7:1; Lucas 6:37

4 O hatene katak, Maromak laran diak tebetes i Nia aguenta hela ho pasiensia naruk. Nusaa mak o la respeita Nia laran diak nee? Keta halo be o la kompriende katak, Nia hatudu Nia laran diak ba o para o bele hakribi o nia sala hodi fila fali ba Nia.

5 Maibee o ulun toos i lakohi hakribi o nia sala. Nuneeha iha loron ikus bainhira Maromak hatudu Nia hirus hodi kastigu ema nebee mak halo sala, o nia kastigu sei todan liu tan. Iha tempu nebaa ema hotu-hotu sei haree katak, Maromak tesi lia ho lo-loos.

6 Nia sei foo ba ema ida-ida tuir nia hahalok.✧

7 Iha ema balu halo buat diak beibeik tanba sira hakarak atu Maromak respeita sira hodi foti aas sira nia naran, i halo sira moris tinan ba tinan. Ba sira nee Maromak sei foo moris rohan-laek.

8 Maibee iha mos ema balu mak hanoin sira nia aan deit, i lakohi halo tuir buat nebee mak loos, sira halo aat hela deit. Ba sira nee Maromak sei hirus tebetes too foo kastigu todan.

9 Ema sira nebee halo buat aat, sira sei hetan susar ho terus. Atu ema Judeu ka laos ema Judeu, sira hetan hotu.

10 Maibee ema sira nebee halo buat diak, Maromak sei respeita sira hodi foti aas sira nia naran, i foo pas ho hakmatek ba sira. Atu ema Judeu ka laos ema Judeu, sira hotu simu,

11 tanba Maromak la fihir ema.✧

12 See-see deit mak halo sala sei hetan kastigu, nia sei mate haketak aan husi Maromak. Ema nebee laos Judeu, la hatene lei nebee Maromak

---

✧ 2:6 Salmus (Mazmur) 62:12; Provérbiu (Amsal) 24:12 ✧ 2:11 Deuteronomíu (Ulangan) 10:17

foo ba Moisés. Maromak kastigu sira, la bazeia ba lei nee. Maibee ema Judeu hatene lei Moisés nian, i Maromak sei kastigu sira tuir lei nee.

¹³ Se ita ema atu moris loos iha Maromak nia oin, ita rona Nia lei husi tilun deit la too, maibee Maromak dehan, ema nebee moris tuir lei, sira mak moris loos.

¹⁴ Maski ema nebee laos Judeu la hatene Maromak nia lei, maibee dala ruma sira halo tuir duni buat nebee lei nee haruka, tanba sira rasik hanoin hahalok nee loos. Nee hatudu katak, sira nia neon rasik hanesan lei ida ba sira nia moris.

¹⁵ Buat nebee ema laos Judeu halo nee hatudu katak, saida mak Maromak tau iha Nia lei, iha tiha ona sira nia neon ho laran. Tanba dala ruma sira rasik hatene katak sira nia hahalok sala, i dala ruma mos sira rasik hatene dehan sira halo buat nebee mak loos.

¹⁶ Tuir Liafuan Diak nebee hau baibain hanorin katak, iha loron ikus bainhira Maromak foti Jesus Kristu para tesi ema hotu-hotu nia lia, Nia sei tesi tuir sira ida-idak nia hahalok. Too ema nia segredu mos Nia sei foo justisa hotu.

Ema Judeu hatene Nai Maromak nia lei, maibee sira kontra fali

¹⁷ Entaun, oinsaa ho imi nebee ema Judeu? Imi laran metin katak imi diak ona tanba imi hatene Maromak nia lei, i imi gaba aan kona ba imi nia relasaun ho Maromak.

¹⁸ Imi hatene Maromak nia hakarak, i hatene saida mak diak liu, tanba mestri sira hanorin ona ba imi husi Maromak nia lei.

¹⁹ Imi fiar aan dehan, imi bele hatudu dalan ba ema matan delek. Imi konsidera imi nia aan

hanesan naroman nebee leno ema nebee moris iha nakukun laran.

²⁰ Imi hanoin katak imi bele hanorin ema beik i imi bele sai mestri ba labarik kiikoan nebee la hatene buat ida. Imi hanoin nunee tanba husi Maromak nia lei nee ema bele hatene buat loos.

²¹ Imi hanorin ona ema seluk, nusaa mak imi la hanorin imi nia aan rasik? Imi koalia makaas dehan keta naok, maibee imi la naok ka?

²² Imi dehan, la bele halo relasaun seksual ho ema nebee laos o nia feen ka laen. Afinal imi rasik halo buat nee. Imi hakribi teb-tebes adora lulik, maibee imi naok fali sasaan husi uma lulik.

²³ Imi foti aan dehan imi mak hatene Maromak nia lei, maibee imi rasik kontra fali lei nee hodi hatuun Maromak nia naran.

²⁴ Hori uluk hakerek ona iha Livru Sagradu dehan, “Tanba imi ema Judeu nia hahalok mak ema nebee laos Judeu hatete aat Maromak nia naran.”✠

²⁵ Bainhira imi sunat, nee hatudu katak imi tama ona ba Maromak nia povu. Nunee se imi halo tuir Maromak nia lei, sunat iha folin ba imi. Maibee se imi la halo tuir Nia lei, imi hanesan ema nebee la sunat.

²⁶ Se iha ema ruma nebee la sunat maibee nia moris tuir Maromak nia lei, entaun Maromak sei simu nia hanesan fali ema nebee sunat tiha ona.

²⁷ Ema sira nebee la sunat maibee moris tuir Maromak nia lei, sira sei foo sala ba imi ema Judeu. Tanba imi hatene lei nee hori uluk kedas i imi mos sunat tiha ona, maibee imi kontra fali lei nee.

²⁸ Ema Judeu isin, laos haree husi liur. I sunat lo-loos laos buat nebee ema halo iha isin lolon deit.

✠ 2:24 Isaias 52:5

²⁹ Maibee ema Judeu isin, haree husi nia laran. I sunat nebee loos mak sunat husi laran, nebee Maromak nia Espiritu mak halo, laos sunat iha isin deit tuir lei. Ema nebee sunat husi laran nee, Maromak mak gaba nia, laos ema mak gaba.✠

3

Nai Maromak sempre koalia loos

¹ Entaun, sai ema Judeu iha folin ka lae? I sunat tuir lei Judeu nian iha folin saida?

² Iha folin boot oi-oin! Ida boot liu mak Maromak foo fiar ba ema Judeu atu kuidadu di-diak Nia liafuan.

³ Maski nunee ema Judeu balu la moris tuir Maromak nia liafuan. Kuandu sira la moris tuir, Maromak halo saida? Nia halo tuir nafatin Nia liafuan ka lae?

⁴ Nia kumpri nafatin! Maski ema hotu-hotu iha mundu bosok tuun-sae mos, Maromak loos nafatin. Nee hanesan hakerek tiha ona iha Livru Sagradu dehan,

“Iha ema balu foo sala dehan,

Maromak tesi lia la loos.

Maibee sira sei haree mo-moos katak,

saida mak Nia koalia sempre loos,

i Nia sempre tesi lia ho lo-loos.”✠

⁵ Keta halo be ema ruma hanoin nunee: “Kuandu ita halo buat aat, nee hatudu katak, Maromak la hanesan ita ema, Nia sempre halo buat nebee mak loos. Se nunee, nusaa mak Maromak kastigu nafatin ita bainhira ita halo buat aat?” Nee ema kriatura nia hanoin deit.

✠ **2:29** Deuterónómiu (Ulangan) 30:6 ✠ **3:4** Salmus (Mazmur) 51:4

⁶ Maibee laos nunee! Tanba se Maromak la iha direitu atu kastigu ema, oinsaa mak Nia bele foo justisa ba ema hotu-hotu iha mundu?

⁷ Keta halo be ema ruma dehan tan nunee: “Kuandu hau bosok, ida nee halo ema seluk hahii adora liu tan Maromak, tanba Maromak sempre koalia lia loos. Entaun se hau nia sala halo ema seluk hahii Maromak, nusaa mak Nia foo sala fali hau dehan hau nee sala nain?”

⁸ Se ida nee loos karik, entaun bele mos dehan, “Diak liu ita halo buat aat, atu buat nebee diak mos bele aumenta.” Iha ema balu duun hau dehan hau mak hanorin hanesan nee. Ema nebee koalia hanesan nee, merese duni hetan kastigu nebee Maromak atu foo ba sira.

La iha ema ida mak moris loos

⁹ Nunee, oinsaa ho ita nebee ema Judeu? Ita diak liu fali ema nebee laos Judeu ka? Lae liu! Hau esplika ona ba imi katak, sala ukun ita ema hotu-hotu, atu ema Judeu ka laos Judeu.

¹⁰ Hanesan hakerek ona iha Livru Sagradu dehan,

“La iha ema ida mak moris loos,
ida mos la iha.

¹¹ La iha ema ida mak komprien de kona ba
Maromak,

la iha ema ida mak buka Nia.

¹² Hotu-hotu sees ona husi dalan nebee loos,
sira hotu la iha folin ona.

La iha ema ida mak halo buat nebee diak,
ida mos la iha.✧

¹³ Sira nia liafuan dodok dois
hanesan rate nebee ema kee fila fali.
Sira niaibun so hasai deit liafuan bosok.

✧ **3:12** Salmus (Mazmur) 14:1-3, 53:1-3

Liafuan nebee sai husi sira nia ibun hanesan samea nia veneno.✧

14 Sira nia ibun nakonu ho liafuan aat, sira gosta hotar ema.✧

15 Sira lalais loos atu oho ema.

16 Sira estraga door, i sempre halo ema seluk laran susar.

17 Sira la hatene moris hakmatek,✧

18 i la hatene hamtauk Maromak."✧

19 Entaun, ita hatene katak, liafuan hotu-hotu nebee hakerek iha Maromak nia lei koalia kona ba ema Judeu, tanba ema Judeu mak moris iha lei nia okos. Maromak foo lei nee para ema ida la bele defende aan dehan nia nunka halo sala. Aban-bainrua ema hotu-hotu iha mundu tenki hataan iha Maromak nia oin.

20 La iha ema ida mak halo tuir Maromak nia lei tomak too Maromak bele dehan, ema nee moris loos. Maibee husi lei nee ita bele hatene mo-moos katak ita ema sala nain.✧

See mak fiar ba Jesus Kristu, Nai Maromak simu nia

21 Maibee agora nee Maromak hatudu ona dalan ba ita, oinsaa mak ita bele diak malu ho Nia. Dalan nee la haree ba ita atu moris tuir lei ka lae. Uluk kedas Moisés nia lei ho mos profeta sira nia livru hakerek kona ba dalan nee.

22 Dalan mak nee: See mak fiar ba Jesus Kristu, Maromak hamoos nia sala hodi simu nia. Atu nia ema Judeu ka laos Judeu, Maromak la haree ba ida nee.✧

✧ **3:13** Salmus (Mazmur) 5:10, 140:4 ✧ **3:14** Salmus (Mazmur) 10:7 ✧ **3:17** Isaias 59:7-8 ✧ **3:18** Salmus (Mazmur) 36:2 ✧ **3:20** Salmus (Mazmur) 143:2; Galásia 2:16 ✧ **3:22** Galásia 2:16

²³ Tanba ema hotu-hotu halo sala. Maromak nia hakarak mai ita aas teb-tebes, maibee la iha ida mak too iha nebaa.

²⁴ Maibee tanba deit Maromak nia laran diak mai ita mak Nia hamoos ita nia sala hodi simu ita, tanba Kristu Jesus selu kotu ona ita.

²⁵ Maromak foo Jesus para fakar Nia raan too mate hanesan sakrifisiu ida hodi hamoos ita nia sala, naran katak ita fiar ba Nia mate nee. Maromak halo nunee hodi hatudu katak, Nia sempre tesi lia ho lo-loos. Tanba uluk Nia sei pasiensia ho ema nia hahalok aat, Nia seidauk kastigu sira.

²⁶ Maibee agora, liu husi Jesus nia mate, Maromak hatudu Nia justisa, para ema bele haree katak Nia sempre tesi lia ho lo-loos. I liu husi Jesus nia mate nee, ita mos haree katak, Maromak simu ema nebee mak fiar ba Jesus.

²⁷ Se nunee, ita bele gaba aan ka? La bele! Tansaa mak la bele? Tanba laos ita tuir Maromak nia lei mak Maromak simu ita. Maibee Nia simu ita tanba ita fiar ba Jesus.

²⁸ Tanba ita hatene katak, ema nebee Maromak simu mak ema nebee fiar ba Jesus, Nia laos simu ita tanba ita halo tuir Nia lei.

²⁹ Maromak nee ema Judeu nia Maromak deit ka? Lae. Nia ema hotu-hotu nia Maromak.

³⁰ Maromak nee ida deit. Nia simu ema Judeu kuandu sira fiar ba Nia. I ema nebee laos Judeu mos, Nia simu tanba sira nia fiar.✧

³¹ Entaun, se ita fiar ba Jesus Kristu, nee dehan katak ita soe tiha Maromak nia lei ka? Lae liu! Ita respeita liu tan lei nee.

✧ **3:30** Deuteronomiu (Ulangan) 6:4; Galásia 3:20

4

Nai Maromak simu Abraão tanba nia fiar

¹ Ita bele aprende husi ita nia bei-ala Abraão.

² Tansaa mak Maromak simu nia? Tanba nia halo buat nebee diak ka? Se nunee, Abraão bele iha razaun atu foti aan dehan nia mak diak liu, maski iha Maromak nia oin ita ema la bele foti aan. Maibee laos nunee.

³ Iha Livru Sagradu hakerek dehan, “Abraão fiar ba Maromak, nee mak Maromak hamoos nia sala hodi simu nia.”✠

⁴ Ema nebee servisu, bainhira patraun selu nia kolen, osan nee laos prezenti, nia patraun iha obrigasaun atu foo.

⁵ Maibee ita ho Maromak laos nunee. Ita laos halo tuir Maromak nia lei para Nia tenki simu ita. Maibee ita fiar deit ba Nia, tanba ita laran metin katak, Maromak mak bele hamoos ema aat nia sala hodi simu sira. Nunee, Maromak simu ita tanba deit ita nia fiar.

⁶ Liurai David mos hatete nunee. Nia dehan, se Maromak la haree ba ema ida nia hahalok, maibee simu nafatin ema nee, entaun ema nee hetan bensaun. David dehan nunee:

⁷ “Se ema kontra Maromak nia lei maibee Maromak foo perdaun,
ema nee hetan bensaun.

Se nia halo sala maibee Maromak hamoos tiha nia sala,
ema nee hetan bensaun.

⁸ Se Nai Maromak la husu tuir ona nia sala,
ema nee hetan bensaun.”✠

✠ **4:3** Jénesis (Kejadian) 15:6; Galásia 3:6

✠ **4:8** Salmus

(Mazmur) 32:1-2

9 Bensaun nee so ba ema Judeu nebee sunat ka? Ema seluk lae ka? Laos nunee! Ami foo hanoin ba imi ona katak, tanba Abraão fiar ba Maromak mak Maromak hamoos nia sala hodi simu nia.

10 Hori-bainhira mak Maromak simu nia? Molok Abraão sunat ka, depois? Molok nia sunat, laos depois!

11 Maromak simu Abraão tanba nia fiar, depois mak nia sunat. Sunat nee hanesan sinal ida atu hatudu katak Maromak simu tiha ona nia tanba nia fiar ba Maromak. Nunee Abraão sai aman ba ema hotu-hotu nebee fiar ba Maromak maibee la sunat, atu nunee Maromak hamoos sira nia sala hodi simu sira tanba sira nia fiar.✠

12 Abraão mos sai aman ba ema Judeu nebee sunat, naran katak ita fiar ba Maromak, hanesan ita nia bei-ala Abraão mos fiar bainhira nia seidauk sunat.

Abraão simu Nai Maromak nia promesa tanba nia fiar

13 Maromak promete ba Abraão ho nia jersaun katak, aban-bainrua mundu nee sei sai sira nian. Maromak promete nunee laos tanba Abraão moris tuir lei, maibee tanba nia fiar ba Maromak. Husi Abraão nia fiar nee mak Maromak hamoos nia sala hodi simu nia.✠

14 Tanba se ita ema halo tuir Maromak nia lei mak foin bele simu buat nebee mak Maromak promete, entaun ita nia fiar ba Maromak la iha folin, i Maromak nia promesa mos la vale buat ida.✠

✠ 4:11 Jénesis (Kejadian) 17:10   ✠ 4:13 Jénesis (Kejadian) 17:4-6, 22:17-18; Galásia 3:29   ✠ 4:14 Galásia 3:18

¹⁵ Tanba se lei iha, entaun ita ema halo sala kontra lei nee, halo Maromak hirus teb-tebes too kastigu ita. Maibee se lei la iha karik, entaun sala kontra lei mos la iha.

¹⁶ Nee mak ita tenki fiar ba Maromak mak foin bele simu buat nebee Nia promete atu foo. Nunee, nudar Abraão nia jerasaun, ita bele laran metin katak, Maromak sei foo ba ita ho gratis. Atu ita ema Judeu nebee moris tuir lei ka, ita moris fiar ba Maromak hanesan Abraão, ita hotu sei simu. Tanba Abraão mak sai aman ba ita hotu.✧

¹⁷ Iha Livru Sagradu, Maromak promete ba Abraão dehan, “Hau sei halo o sai nasaun barak nia aman.” Abraão fiar Maromak, tanba Maromak mak halo moris fali ema mate, i Nia koalia deit, buat nebee la iha, bele iha.✧

¹⁸ Abraão laran metin hodi hein nafatin Maromak nia promesa, maski tuir ita ema nia haree la bele akontese. Tanba nee, nia sai duni nasaun barak nia aman, hanesan Maromak hatete ona ba nia dehan, “O nia jerasaun sei sai barak teb-tebes.”✧

¹⁹ Abraão fiar metin nafatin, maski nia hatene aan katak, nia katuas liu ona, maizoumenus tinan atus ida, i nia feen Sara mos la bele hetan oan ona.✧

²⁰ Abraão nia fiar la nakdoko, nia la duvida katak Maromak sei kumpri Nia promesa. Maibee Abraão fiar metin liu tan i nia foti aas Maromak nia naran.

²¹ Nia laran metin katak Maromak iha kbiit atu halo saida mak Nia promete tiha ona.

✧ 4:16 Galásia 3:7   ✧ 4:17 Jénesis (Kejadian) 17:5   ✧ 4:18 Jénesis (Kejadian) 15:5   ✧ 4:19 Jénesis (Kejadian) 17:17

²² Nee mak Livru Sagradu dehan, “Maromak hamoos nia sala hodi simu nia.”

²³ Liafuan nebee hakerek nee, laos ba Abraão deit,

²⁴ maibee mos ba ita. Maromak mos sei simu ita tanba ita fiar ba Nia. Maromak nee mak halo moris fali ita nia Nai Jesus husi mate.

²⁵ Nia entrega Jesus ba ema oho tanba ita ema nia sala. Depois Maromak halo moris fali Nia para Maromak bele simu fali ita.✧

5

Ita haksolok tanba Kristu halo ita dame malu ho Nai Maromak

¹ Maromak simu ona ita tanba ita fiar ba Kristu. Liu husi ita nia Nai Jesus Kristu mak agora ita moris dame malu ona ho Maromak.

² Kristu mos halo ita hatene Maromak nia laran diak mai ita iha ita nia moris agora, tanba ita fiar. Ita nia laran mos haksolok, tanba ita laran metin katak, aban-bainrua Maromak sei foo naroman lalehan nian mai ita.

³ Laos nee deit, maibee ita nia laran mos haksolok iha terus laran, tanba ita hatene katak, husi terus nee ita aprende atu aguenta liu tan.

⁴ Se ita aguenta iha terus laran, ita nia moris halo haksolok Maromak nia laran. Se ita moris halo haksolok Nia laran, nee halo ita laran metin ba Maromak nia promesa.

⁵ Ita nia laran metin nee la saugati, tanba Maromak foo ona Nia Espiritu Santu mai ita, nunee ita hatene Maromak nia domin boot tebetes mai ita.

✧ 4:25 Isaias 53:4-5

⁶ Iha tempu nebee mak ita ema la interese Maromak i la iha kbiit atu salva aan, iha tempu nee mak Kristu mate hodi troka ita.

⁷ Ita ema atu mate troka ema ida nebee moris loos, nee susar. Karik iha ema ida-rua prontu atu mate troka ema nebee laran diak teb-tebes.

⁸ Maibee Maromak hatudu Nia domin boot teb-tebes mai ita nunee: Kristu mate iha ita nia fatin bainhira ita sei moris iha sala nia laran.

⁹ Maromak simu ona ita tanba Kristu nia raan fakar too mate ba ita. Nunee ita hatene ona katak, Kristu sei salva ita iha loron ikus bainhira Maromak fakar Nia hirus mai mundu.

¹⁰ Uluk bainhira ita sei inimigu ho Maromak, Nia halo ita dame malu ho Nia liu husi Nia Oan nia mate. Saa tan agora ita dame malu ona, ita sei hetan salvasaun tanba Nia Oan moris fila fali.

¹¹ Laos nee deit, maibee agora ita mos haksolok tanba Maromak hatudu Nia laran diak liu husi ita nia Nai Jesus Kristu, tanba Kristu nee mak halo ita dame malu ho Maromak.

Adão nia sala halo ita mate, Kristu nia diak halo ita moris

¹² Hori uluk liu, sala tama iha mundu tanba ema ida deit, ema nee mak Adão. Nia mate tanba nia sala. Too ikus, ema hotu-hotu iha mundu tenki mate tanba sira hotu mos halo sala tuir nia.✧

¹³ Uluk, bainhira Maromak seidauk foo Nia lei ba Moisés, ema iha mundu nee halo ona sala. Maibee tanba seidauk iha lei, entaun ema nia sala ida-ida seidauk sura.

¹⁴ Maski nunee husi tempu Adão too tempu Moisés nian, mate ukun ona ema hotu-hotu. Laos deit ema nebee kontra Maromak nia orden

✧ 5:12 Jénesis (Kejadian) 3:6

hanesan Adão mak mate, maibee ema nebee halo sala sel-seluk mos mate hotu.

Adão nee ita bele kompara ho Ema ida nebee mak atu mai, nee mak Kristu.

¹⁵ Maibee Maromak nia diak la hanesan Adão nia sala. Adão nee ema ida deit, maibee tanba nia kontra Maromak nia orden, entaun ema hotu-hotu tenki mate. Jesus Kristu mos Ema ida deit, maibee tanba Kristu nia laran diak, entaun Maromak mos hatudu mo-moos Nia laran diak ba ema hotu. Ida nee hanesan prezenti ida nebee Nia foo ba ita gratis deit.

¹⁶ Prezenti nebee Maromak foo ba ita nee, la hanesan ho buat nebee ita hetan husi Adão nia sala. Bainhira ema ida nee halo sala, Maromak foo justisa dehan ita ema tenki hetan kastigu. Maibee agora ita ema halo sala barak liu ona. Maski nunee Maromak foo Nia prezenti mai ita nunee: Nia hamoos ita nia sala hodi simu ita.

¹⁷ Uluk ema ida Adão nee kontra Maromak nia orden, nunee mate ukun ema hotu-hotu. Maibee agora Ema ida seluk, Jesus Kristu halo mudansa boot liu tan. Nia hatudu Nia laran diak teb-tebes mai ita too Nia hamoos ita nia sala hodi simu ita. Nunee Nia lori ita ba moris rohan-laek hodi foti ita kaer ukun hamutuk ho Nia.

¹⁸ Entaun ema ida halo sala, lori Maromak nia kastigu ba ema hotu-hotu. I Ema ida seluk halo buat nebee loos, halo Maromak simu ita hodi foo moris rohan-laek ba ita.

¹⁹ Ema ida lakohi halo tuir Maromak nia liafuan, halo ema barak sai sala nain. Ida seluk halo tuir Maromak nia liafuan, i nunee sei halo ema barak diak malu ho Maromak.

²⁰ Maromak foo Nia lei ba Moisés para ema hotu-hotu bele hatene lo-loos, sala nee saida.

Maibee bainhira ema nia sala aumenta, Maromak mos hatudu liu tan Nia laran diak.

²¹ Uluk sala domina ema hotu-hotu, lori sira ba mate. Maibee agora Maromak nia laran diak domina ita, too Maromak mos simu fali ita, i lori ita ba moris tinan ba tinan liu husi ita nia Nai Jesus Kristu.

6

Ita tenki husik ita nia sala hodi moris tuir Nai Maromak nia hakarak

¹ Nunee, agora atu dehan saida? Keta halo be ema ruma hanoin nunee: Diak liu ita halo sala nafatin para Maromak hatudu liu tan Nia laran diak mai ita.

² Nee la loos! Ita atu moris nafatin iha sala nia laran, la bele ona! Tanba kona ba sala, ita hanesan mate tiha ona, i ema nebee mate la halo tan sala ona.

³ Tuir lo-loos imi hatene, momentu ita simu batizmu para ita sai laran ida ho Kristu Jesus, nee hanesan ita mos mate hamutuk ho Nia.

⁴ Bainhira ita simu batizmu, ita hanesan mate tiha ona i hako hamutuk ho Kristu. Ita tenki mate uluk ho Nia atu ita bele moris tuir fali dalan foun, hanesan mos Kristu moris fali ona ho Aman Maromak nia kbiit boot.☆

⁵ Ita sai laran ida ona ho Kristu tanba ita hanesan mate tiha ona hamutuk ho Nia. Entaun klaru katak aban-bainrua ita mos sei moris fali hanesan Nia.

⁶ Ita hatene katak, uluk ita hakarak halo buat aat oi-oin. Maibee agora, bele dehan, ita nia aan ida uluk nee la iha tiha ona, tanba mate tiha ona

---

☆ 6:4 Kolose 2:12

iha krus hamutuk ho Kristu. Nunee ita laos ona atan ba sala,

⁷ tanba ema nebee mate tiha ona, nia livre ona husi sala.

⁸ Entaun, se ita mate ona ho Kristu, ita fiar katak ita mos sei moris hamutuk ho Nia.

⁹ Ita hatene katak, tanba Kristu moris fali ona husi mate, entaun Nia sei la mate tan. Mate la ukun ona Nia.

¹⁰ Nia mate dala ida hodi halakon tiha sala nia kbiit. Maibee agora, Nia moris fali hodi foti aas Maromak nia naran.

¹¹ Imi mos tenki konsidera imi nia aan nunee: Kona ba sala, imi hanesan mate tiha ona, maibee kona ba moris, imi moris hodi foti aas Maromak nia naran liu husi Kristu Jesus.

¹² Nee duni la bele husik atu sala ukun imi nia isin nebee too loron ida sei mate nee. La bele tuir fali buat aat sira nebee mak imi nia isin hakarak halo.

¹³ La bele foo imi nia isin lolon para halo sala, hanesan fali sasaan nebee ema uza hodi halo buat aat. Maibee foo imi nia aan tomak ba Maromak. Nia lori ona imi husi mate ba moris. Nunee entrega imi nia isin lolon ba Nia para Nia uza hodi halo buat nebee mak loos.

¹⁴ Tanba sala la ukun ona imi. Agora imi la moris ona iha Moisés nia lei nia okos, maibee Maromak nia laran diak mak domina fali imi.

Ita hanesan atan nebee halo tuir Nai Maromak nia hakarak

¹⁵ Se ita la moris ona iha lei nia okos, maibee Maromak nia laran diak mak domina fali ita, entaun ita bele moris nafatin iha sala nia laran ka? La bele!

¹⁶ Imi hatene katak, se imi foo imi nia aan ba ema seluk atu halo tuir nia hakarak, nee hanesan imi sai ona atan ba ema nee. Nunee mos se imi foo aan atu halo sala, imi sai atan ba sala, i too ikus sala nee halo imi mate haketak aan husi Maromak. Se imi foo aan atu halo tuir Maromak nia hakarak, imi sei moris loos.

¹⁷ Hau foo agradese ba Maromak, maski uluk imi atan ba sala, maibee agora ho laran tomak imi moris tuir ona hanorin loos nebee imi simu tiha ona.

¹⁸ Maromak hasai ona imi husi sala nia laran, i agora imi sai fali atan ba moris loos nian.

¹⁹ Hau foo ezemplu loro-loron nian husi pa-traun ho atan tanba se lae, susar ba imi atu kompriende. Uluk imi foo imi nia isin lolon sai atan ba buat foer, too imi nia hahalok aat aumenta ba beibeik. Agora nee imi tenki foo imi nia isin lolon sai atan ba moris loos nian, too imi sai ema nebee moris ho laran moos.

²⁰ Uluk bainhira imi sei atan ba sala, imi la hatene moris loos.

²¹ Iha tempu nebaa imi simu buat diak saida husi imi nia sala nee? La iha! Imi nia sala so halo moe deit imi, i too ikus lori imi ba mate.

²² Maibee agora nee Maromak halo imi livre ona husi sala, i imi sai fali Maromak nia atan. Buat diak nebee imi simu mak nee: Imi sai ema nebee moris ho laran moos, nunee aban-bainrua imi sei hetan moris rohan-laek.

²³ Tanba ema nebee mak atan ba sala, nia sei simu kastigu mate haketak aan husi Maromak. Maibee ema nebee mak laran ida ho Kristu Jesus ita nia Nai, nia sei simu moris rohan-laek, ida nee Maromak foo mai ita gratis deit.

7

Ita livre husi lei hodi moris tuir Espiritu Santu

¹ Maun-alin sira, imi ema nebee hatene lei, entaun imi komprien de katak, lei so vale ba ema moris deit.

² Hau foti ezemplu husi lei kazamentu nian. Tuir lei nee dehan, feto nebee kaben ona la bele husik nia laen durante nia laen sei moris. Maibee se nia laen mate, feto nee livre ona husi lei kazamentu.

³ Nunee, se nia hola fali mane seluk bainhira nia laen sei moris hela, nia halo sala seksual. Maibee se nia laen mate tiha ona, nia livre ona husi lei nee. Nia kaben fali ho ema seluk mos, la sala ida.

⁴ Maun-alin sira, agora ita laos moris iha lei nia okos. Tanba kona ba lei, ita hanesan mate tiha ona hamutuk ho Kristu. Maibee ita sai fali atan ba Patraun ida seluk, Patraun nee mak Kristu. Nia moris fali ona husi mate, atu ita bele serbi Maromak.

⁵ Uluk bainhira ita nia hakarak aat sei domina ita, lei foo hanoin mai ita atu la bele halo sala. Maibee bainhira ita hatene tiha lei nee, ita hakarak atu kontra liu tan, too ita halo sala oi-oin, i sala nee lori ita ba mate haketak aan husi Maromak.

⁶ Maibee agora ita livre ona husi lei, tanba kona ba lei ita hanesan mate tiha ona. Nunee agora ita bele serbi Maromak laos tuir dalan uluk nian mak halo tuir deit lei nebee hakerek iha livru. Maibee ita serbi Nia liu husi dalan foun, dalan nee mak Maromak nia Espiritu.

Nai Maromak nia lei hatudu sai ita nia sala

⁷ Nunee, agora ita atu dehan saida? Maromak nia lei nee buat aat ida ka? Lae liu! Tanba husi lei nee mak foin hau hatene, sala nee saida. Por ezemplu, iha lei ida dehan, “La bele kaan ema nia sasaan.” ✧Husi lei ida nee mak foin hau kompriende katak, kaan sasaan nee buat aat ida.

⁸ Maibee sala iha nanis ona iha hau nia laran, nunee bainhira lei nee bandu atu la bele kaan ema nia sasaan, nee halo hau kaan buat oi-oin deit. Se la iha lei nebee bandu, sala mos la iha kbiit atu domina ita.

⁹ Uluk hau moris seidauk kompriende Maromak nia lei. Maibee bainhira hau aprende lei nee, sala mak buras fali iha hau nia moris,

¹⁰ halo hau hanesan mate haketak aan husi Maromak. Uluk hau hanoin dehan, Maromak nia lei bele lori hau ba moris rohan-laek, afinal lori hau ba mate.

¹¹ Tanba sala nebee iha hau nia laran nee, uza fali lei nee atu lohi hau i halo mate hau.✧

¹² Entaun Maromak nia lei nee santu, i buat hotu-hotu iha lei nia laran mos santu, loos ho diak.

¹³ Se nunee, lei nebee diak nee mak halo hau mate ka? Lae! Sala nebee iha hau nia laran mak uza fali lei nee hodi halo mate hau. Nunee mak foin hau bele hatene katak, hau nia hahalok aat nee sala duni i Maromak hakribi teb-tebes.

Buat diak ho buat aat kontra malu iha ita nia laran

¹⁴ Ita hatene katak, lei nee Maromak nia Espiritu mak foo. Maibee hau ema kriatura fraku ida, i sala kesi metin hau hanesan fali nia atan.

✧ **7:7** Ézodu (Keluaran) 20:17; Deuteronomiu (Ulangan) 5:21

✧ **7:11** Jénesis (Kejadian) 3:13

15 Hau la kompriende hau nia hahalok. Buat nebee hau hakarak halo, hau la halo. Buat nebee hau hakribi, ida nee mak hau halo fali.✧

16 Sala nebee hau halo nee, hau rasik lakohi halo. Nee hatudu katak, hau konkorda ho Maromak nia lei.

17 Entaun, bele dehan, ida nebee halo buat aat nee, laos ona hau, maibee sala nebee iha hau nia laran mak halo.

18 Hau hatene katak, nudar sala nain la iha buat diak ida iha hau nia laran. Tanba hau hakarak duni halo buat nebee mak diak, maibee la konsege.

19 Buat diak nebee hau hakarak halo, hau la halo. Buat aat nebee mak hau lakohi halo, nee mak hau halo fali.

20 Nunee se hau baibain halo buat nebee mak hau lakohi atu halo, nee hatudu katak, ida nebee halo buat aat nee, laos ona hau, maibee sala nebee iha hau nia laran mak halo.

21 Entaun buat nebee hau haree iha hau nia moris mak nee: Bainhira hau hakarak halo buat diak, buat aat iha hau nia laran sempre kontra.

22 Hau nia laran haksolok teb-tebes ho Maromak nia lei,

23 hau nia neon mos konkorda ho lei nee. Maski nunee hau haree katak, sala mak servisu fali iha hau nia aan hodi kontra lei nee. Sala nee kesi metin hau hanesan dadur ida.

24 Koitadu! Hau susar liu! See mak bele salva hau husi buat aat iha hau nia aan nebee lori hau ba mate haketak aan husi Maromak?

25 Obrigadu ba Maromak! Nia mak salva hau liu husi Jesus Kristu ita nia Nai.

✧ 7:15 Galásia 5:17

Entaun realidade mak nee: Hau nia laran hakarak teb-tebes halo tuir Maromak nia lei, maibee nudar sala nain hau halo sala beibeik.

8

Moris tuir Espiritu Santu

¹ Ita nebee laran ida ho Kristu Jesus, Maromak nia kastigu la kona tan ita.

² Tanba uluk sala ukun ita, lori ita ba mate, maibee agora liu husi Kristu Jesus, Maromak nia Espiritu hasai tiha ona ita husi sala nia ukun hodi lori ita ba moris.

³ Lei Moisés nian la bele hasai ita husi sala nia ukun, tanba ita ema sala nain la iha kbiit atu halo tuir lei nee hotu. Maibee Maromak bele hasai ita duni. Nia haruka Nia Oan rasik mai iha mundu para sai ema kriatura hanesan fali ita ema sala nain sira, i mate nudar sakrifisiu ida hodi halakon sala husi ita ema nia laran.

⁴ Maromak halo nunee atu loke dalan ba ita para bele halo tuir Nia hakarak nebee hakerek tiha ona iha Nia lei. Ita bele halo tuir tanba ita moris tuir Maromak nia Espiritu, laos ona tuir ita nia hakarak aat.

⁵ Ema sira nebee moris tuir sira nia hakarak aat, sira so hanoin buat aat deit. Maibee ema nebee moris tuir Maromak nia Espiritu, sira so hanoin buat nebee Nia Espiritu hakarak.

⁶ Se o nia hakarak aat domina o nia hanoin, o sei mate haketak aan husi Maromak. Maibee se Maromak nia Espiritu mak domina o nia hanoin, o sei moris i o nia laran sei hakmatek.

⁷ Se o nia hanoin nakonu ho buat aat, o sai inimigu ho Maromak, o la hakruuk ba Maromak nia lei, i la bele duni.

⁸ Se o moris tuir o nia hakarak aat, o la bele halo haksolok Maromak nia laran.

⁹ Maibee imi laos nunee. Imi la moris tuir imi nia hakarak aat, maibee moris tuir Maromak nia Espiritu, tanba Nia Espiritu hela iha imi nia laran. See mak la iha Kristu nia Espiritu, ema nee laos Kristu nian.

¹⁰ Imi nia isin lolon sei mate tanba imi nia sala. Maibee agora Kristu moris iha imi nia laran, nunee imi nia klamar sei moris nafatin, tanba Maromak hamoos imi nia sala hodi simu imi.

¹¹ Maromak mak halo Jesus Kristu moris fali husi mate. Agora Nia Espiritu hela iha imi. Nunee aban-bainrua bainhira imi mate tiha ona, Maromak mos sei halo imi nia isin lolon moris fali, liu husi Nia Espiritu nebee hela iha imi nia laran.☆

Espiritu Santu halo ita hatene katak, ita Nai Maromak nia oan

¹² Nee duni maun-alin sira, ita iha obrigasaun, maibee ita nia obrigasaun nee laos atu moris tuir ita ema nia hakarak aat.

¹³ Tanba se imi moris tuir imi nia hakarak aat, imi sei mate haketak aan husi Maromak. Maibee se imi hamate hahalok aat hodi Espiritu Santu nia kbiit, imi sei hetan moris.

¹⁴ Tanba ema nebee moris tuir dalan nebee Maromak nia Espiritu hatudu ba nia, ema nee mak Maromak nia oan.

¹⁵ Espiritu nebee ita simu nee, laos halo ita sai fali hanesan atan nebee moris iha tauk nia laran. Maibee Espiritu nee halo ita hatene katak

---

☆ **8:11** 1 Korintu 3:16

ita nee Maromak nia oan. Nee mak ita brani bolu Maromak “hau nia Aman doben.”✠

16 Maromak nia Espiritu rasik hametin ita nia laran katak ita Maromak nia oan.

17 Se ita sai ona Maromak nia oan, nee dehan katak aban-bainrua ita sei simu riku-soin nebee mak Maromak rai hela ba Nia oan sira, hanesan mos Kristu simu. Naran katak ita mos hola parte iha Kristu nia terus, para aban-bainrua Maromak bele foti aas ita hanesan mos Nia foti aas Kristu.✠

Nai Maromak sei foti aas ita

18 Hau hanoin, terus nebee ita hetan agora hanesan buat kiik ida se ita kompara ho naroman lalehan nian nebee Maromak sei hatudu sai ba ita aban-bainrua.

19 Lalehan ho rai ho buat hotu-hotu iha laran, buat sira nee hotu hein hela atu haree Maromak hatudu sai see-see loos mak sai Nia oan.

20 Mundu ho buat hotu-hotu iha nia laran la konsege halo tuir Maromak nia planu, tanba Maromak mak desidi nunee, laos tanba mundu rasik mak hakarak. Bele nunee mos, mundu nee sei iha esperansa nunee:✠

21 Maski agora dadauk buat hotu-hotu tenki rahun ka mate, maibee aban-bainrua buat sira nee la rahun i la mate tan ona. Tanba Maromak sei foo liberdade ba buat hotu-hotu, hanesan mos Nia foo ba Nia oan sira. I liberdade nee furak teb-tebes.

22 Ita hatene katak hori uluk liu too agora nee, mundu ho buat hotu nebee mak Maromak halo,

---

✠ **8:15** Marcos 14:36; Galásia 4:6 ✠ **8:17** Galásia 4:5-7 ✠ **8:20** Jénesis (Kejadian) 3:17-19

hotu-hotu halerik hanesan feto ida nebee mak kanotak moras atu tuur ahi.

²³ Laos mundu deit mak halerik. Maibee ita nebee simu ona Maromak nia Espiritu, ita mos halerik hodi hein hela atu simu tan direitu tomak nudar Maromak nia oan hakiak. Nee dehan katak ita nia isin lolon livre ona, mate la ukun tan.✧

²⁴ Tanba komesa ita foin simu salvasaun, ita hein ho laran metin atu Maromak foo buat nee mai ita. Maibee se buat nebee ita hein, ita hetan ona, ita sei la hein tan. Tanba ema la hein tan buat nebee mak nia hetan ona.

²⁵ Maibee se ita seidauk hetan, ita hein ho pasiensia nafatin.

Espiritu Santu harohan mai ita

²⁶ Nunee mos, Maromak nia Espiritu tulun ita, tanba ita ema nebee fraku. Ita la hatene saida mak ita atu husu ba Maromak liu husi ita nia orasaun. Maibee Maromak nia Espiritu rasik halerik ba Maromak hodi harohan mai ita. Buat nebee Nia harohan, ita ema nia liafuan la too.

²⁷ Maromak hatene ita nia laran, Nia mos hatene Nia Espiritu nia hanoin. Bainhira Espiritu harohan ba Maromak nia povu, buat nebee Nia husu sempre tuir Maromak nia hakarak.

²⁸ Ita hatene katak, se ita hadomi Maromak, entaun saida deit mak ita esperiensa iha ita nia moris, atu diak ka la diak, Maromak uza esperiensa nee hodi halo diak ba ita. Tanba Maromak bolu ona ita sai Nia ema, tuir Nia planu rasik.

✧ **8:23** 2 Korintu 5:2-4

29 Hori uluk liu, Nia konhese ona ita, i hili ita para sai hanesan Nia Oan Jesus, nunee Jesus mak maun boot, i ita sai Nia alin sira.

30 Ita nebee Maromak hili ona hori uluk liu nee, Nia bolu sai Nia ema. Ita nebee Nia bolu ona, Nia hamoos ita nia sala hodi simu ita. I ita nebee Nia simu ona, Nia mos foti aas.

La iha buat ida bele hakotu Kristu nia domin mai ita

31 Nunee, ita atu dehan tan saida kona ba buat sira nee? Maromak defende ita, entaun see mak bele kontra ita?

32 Maromak laran luak teb-tebes, too Nia Oan rasik mos Nia foo para mate iha ita hotu nia fatin. Husi nee ita bele hatene katak, Nia sei foo tan mai ita buat hotu-hotu nebee diak.

33 Maromak mak hili ita. Entaun see mak brani foo sala mai ita iha Maromak nia oin? Maromak hamoos tiha ona ita nia sala hodi simu ita.

34 Entaun see mak atu hamonu kastigu mai ita? La iha! Tanba Kristu Jesus mate ona ba ita, maibee laos nee deit, Nia moris fali ona, i agora Nia iha Maromak nia sorin loos hodi harohan mai ita.

35 Entaun see mak bele haketak ita husi Kristu nia domin? La iha! Bele ita hetan problema ka susar oi-oin, bele ita hetan terus tanba tuir Kristu, bele ita hamlaha ka la iha hena para hatais, bele ita iha situasaun perigu nia laran ka ema atu oho ita ho surik, maibee buat sira nee hotu sei la hakotu Kristu nia domin mai ita.

36 Nee hanesan hakerek tiha ona iha Livru Sagradu dehan,

“Maromak, loron-kalan ema buka dalam atu oho ami

tanba ami tuir Ita Boot.
Sira haree ami
hanesan bibi malae nebee mak sira atu
oho.”✧

³⁷ Maski ita hetan susar oinsaa mos, ita man-
aan ona, ita manaan liu dook tanba Kristu
hadomi teb-tebes ita.

³⁸ Hau fiar metin katak la iha buat ida mak bele
haketak ita husi Maromak nia domin. Atu mate
ka moris, atu anju ka forsa nakukun, atu buat
nebee mosu agora ka buat nebee mosu aban-
bainrua, atu forsa saida deit,

³⁹ atu buat iha loro leten ka iha rai, atu
buat sel-seluk nebee Maromak halo, la iha ida
mak bele hakotu Maromak nia domin nebee Nia
hatudu ona mai ita liu husi ita nia Nai Kristu
Jesus.

9

*Paulo laran susar tanba ema Israel barak
lakohi fiar ba Jesus*

¹ Agora hau hakarak hatoo hau nia laran tristi
ba imi. Nudar Kristu nia ema, hau koalia lo-loos
ba imi, hau la bosok. Espiritu Santu mos hametin
hau nia laran katak, buat nebee mak hau atu
koalia nee loos.

² Loron-kalan hau tristi teb-tebes, hau nia
laran dodok,

³ tanba hau nia maluk Israel sira nebee lakohi
simu Kristu.* Se karik Maromak bele kastigu hau
iha sira nia fatin hodi soe hau dook husi Kristu
para sira bele hetan salvasaun, hau prontu simu.

✧ **8:36** Salmus (Mazmur) 44:23   * **9:3** Povu Israel nee mak povu
Judeu.

⁴ Afinal ema Israel sira nee simu ona bensaun boot. Maromak hili ona sira sai Nia oan, Nia hatudu Nia naroman lalehan nian ba sira, Nia halo promesa oi-oin ho sira i foo Nia lei ba sira. Nia hanorin sira oinsaa atu adora Nia, i promete buat barak ba sira.✧

⁵ Sira nia bei-ala sira naran boot. Tuir raan, Kristu nebee Maromak promete hori uluk atu haruka mai nee mos husi sira nia jersaun. Maibee Kristu nee mos Maromak, Nia boot liu buat hotu-hotu. Mai ita hahii Nia too tinan ba tinan. Amen.✧

Nai Maromak hili ema tuir Nia hakarak rasik

⁶ Maski ema Israel barak seidauk simu Kristu, maibee keta hanoin dehan, Maromak la halo tuir Nia promesa. Tanba laos ema Israel hotu mak sai Maromak nia povu.

⁷ I laos ita nia bei-ala Abraão nia jersaun hotu mak Maromak hili. Tanba Maromak dehan tiha ona ba Abraão, "Liu husi Isac mak o sei hetan jersaun nebee Hau promete ona."✧

⁸ Nee dehan katak, Maromak laos hili Abraão nia jersaun tuir raan para sai Nia oan. Maibee Nia so hili deit jersaun nebee mak Nia promete tiha ona atu foo.

⁹ Nia promesa mak nee: "Tinan oin Hau fila fali mai, o nia kaben Sara iha ona oan mane ida."✧

¹⁰ Nunee mos ho ita nia bei-ala Isac ho nia kaben Rebeca, sira hetan oan mane kaduak.

¹¹⁻¹² Molok labarik sira nee moris, sira seidauk halo buat diak ka buat aat, maibee Maromak

---

✧ **9:4** Ézodu (Keluaran) 4:21, 14:22   ✧ **9:5** Jénesis (Kejadian) 32:22-32   ✧ **9:7** Jénesis (Kejadian) 21:12   ✧ **9:9** Jénesis (Kejadian) 18:10

hatete ona ba Rebeca, “Maun sei serbi ba nia alin.” ☆ Nee hatudu katak, bainhira Maromak hili ema ida, Nia la haree ba ema nee nia hahalok, maibee Nia hili tuir Nia planu rasik.

¹³ Iha Livru Sagradu, Maromak dehan kona ba oan kaduak nee, “Hau hadomi Jacó, maibee Esaú lae.” ☆

¹⁴ Nunee, ita atu dehan saida? Maromak tesi lia la loos ka? Laos nunee!

¹⁵ Uluk Maromak foo hatene ba Moisés dehan, “Hau sei hatudu domin ba ema nebee mak Hau rasik hakarak hadomi.

I Hau sei hatudu Hau nia laran diak ba ema nebee mak Hau rasik hili.” ☆

¹⁶ Nunee, Maromak nia domin la haree ba ita ema nia hakarak ka ita nia esforsu rasik, maibee Maromak hadomi tanba deit Nia laran luak.

¹⁷ Iha Livru Sagradu, Maromak dehan ba liurai Ejitu nunee: “Hau foti o sai liurai, tanba Hau hakarak uza o hodi hatudu Hau nia kbiit atu Hau nia naran sai boot iha mundu tomak.” ☆

¹⁸ Nunee, se Maromak hakarak hatudu Nia domin ba ema ida, Nia halo deit. I se Nia hakarak halo ema ida nia fuan toos, Nia halo deit. ☆

Nai Maromak hirus ema balu i hadomi ema seluk, tuir Nia hakarak

¹⁹ Karik imi ida protesta mai hau dehan, “Se Maromak hakarak halo ita nunee, nusaa mak Nia foo sala nafatin mai ita? Ita atu kontra Nia hakarak la bele.”

²⁰ Maibee o nee see fali mak brani koaliala hasoru Maromak hanesan nee? O nee ema deit!

☆ **9:11-12** Jénesis (Kejadian) 25:23   ☆ **9:13** Malakias 1:2-3

☆ **9:15** Ézodu (Keluaran) 33:19   ☆ **9:17** Ézodu (Keluaran) 9:16

☆ **9:18** Deuteronomiu (Ulangan) 7:7-9

Hanoin took, kuandu ema halo sanan rai, sanan nee la bele husu fali ba ema nee, “Nusaa mak o halo hau hanesan nee?”[☆]

²¹ Ema nebee halo sanan rai, nia iha direitu atu halo sanan tuir nia hakarak. Husi rai mean kabuar ida, nia bele halo sanan rai oi-oin, balu diak nian, balu hodi uza ba foer fatin deit.

²² Maromak mos iha direitu nunee. Nia hakarak hatudu sai Nia kbiit boot hodi fakar Nia hirus ba ema nebee mak Nia atu kastigu, sira nee mak merese atu Nia harahun. Maski Nia atu kastigu sira, maibee Nia sei aguenta hela ho pasiensia.

²³ Nia pasiensia lai ho sira nunee para hatudu ba ema hotu-hotu katak, Nia laran diak teb-tebes ba ita nebee mak Nia hadomi. Ita nee mak Nia prepara antes tiha ona atu aban-bainrua Nia sei foti aas ita.

²⁴ Nia bolu ita nanis ona atu sai Nia ema. Nia laos bolu deit ema Judeu, maibee Nia bolu mos ema nebee laos Judeu.

²⁵ Uluk profeta Oseias hakerek Maromak nia liafuan kona ba ema nebee mak laos Judeu nunee:

“Ema nebee uluk laos Hau nia povu,

Hau sei bolu ‘Hau nia povu.’

Ema nebee uluk Hau la hadomi,

Hau sei dehan, ‘Hau hadomi imi.’ ”[☆]

²⁶ Nia mos hakerek nunee:

“Iha fatin nebee mak uluk Maromak dehan ba sira, ‘Imi laos Hau nia povu’,

iha fatin nee duni mak Maromak Moris sei bolu sira ‘Hau nia oan’.”[☆]

[☆] **9:20** Isaias 29:16, 45:9   [☆] **9:25** Oseias (Hosea) 2:23   [☆] **9:26** Oseias (Hosea) 1:10

27 Maibee kona ba ema Israel, profeta Isaias halerik nunee:

“Ema Israel sira barak teb-tebes hanesan rai henek iha tasi ibun,

maibee uitoan deit mak sei hetan salvasaun.

28 Tanba too nia tempu, Nai Maromak sei hamonu kedas Nia kastigu mai mundu.

Nia sei la demora.”✠

29 Profeta Isaias mos foo hatene nanis ona kona ba ema Israel dehan,

“Se uluk Nai Maromak Kbiit Nain la husik ita nia povu balu moris karik,

entaun ita mate mohu ona hanesan ema iha sidade Sodoma ho Gomora.”✠

Ema Israel la konsege diak malu ho Nai Maromak tanba la fiar ba Nai Jesus

30 Nunee ita atu dehan saida? Ema nebee laos Judeu, sira uluk la hakaas aan atu diak malu ho Maromak. Too ikus Nia simu sira tanba sira fiar ba Jesus Kristu.

31 Maibee ema Israel hakaas aan moris tuir lei atu sira bele diak malu ho Maromak, i la konsege.

32 Nusaa mak sira la konsege? Tanba sira buka diak malu fali ho Nia liu husi sira nia hahalok rasik, laos liu husi fiar. Nee hanesan sira sisi ba fatuk.

33 Fatuk nee mak Jesus Kristu. Iha Livru Sagraadu, Maromak koalia kona ba Jesus Kristu nunee:

“Haree ba! Hau tau hela fatuk ida iha foho Siaun.

Fatuk nee halo ema sisi,

i halo sira monu.

Maibee see mak fiar ba Nia,

sira nia fiar la saugati.”✧

10

¹ Maun-alin sira, hau hakarak teb-tebes atu hau nia maluk ema Israel sira hetan salvasaun, i hau harohan beibeik atu Maromak salva sira.

² Hau hatete lo-loos, sira nia laran hakarak teb-tebes serbi Maromak, maibee sira la hatene dalan loos.

³ Sira la kompriende dalan nebee mak Maromak foo atu sira diak malu fali ho Nia, maibee sira tuir fali sira nia dalan rasik. Dalan nebee mak Maromak hatudu, sira la simu.

⁴ Kristu kumpri ona Moisés nia lei tomak. Nunee see-see deit mak fiar ba Kristu, Maromak simu nia.

Nai Maromak hakarak salva ema hotu-hotu

⁵ Iha Livru Sagradu, Moisés hakerek dehan, ema bele diak malu ho Maromak se sira halo tuir Maromak nia lei tomak. Nia hakerek nunee: “Ema nebee mak halo tuir buat sira nee hotu, nia sei hetan moris.”✧

⁶ Maibee kona ba diak malu ho Maromak liu husi fiar ba Jesus Kristu, Livru Sagradu dehan, “Keta hanoin iha imi nia laran dehan, see mak atu sae ba lalehan para lori Kristu tuun mai salva ita?

⁷ Lalika husu, see mak atu tuun ba iha mate-bian sira nia fatin atu fanu Kristu fila fali husi mate?”

⁸ Lalika buka Nia iha fatin dook, tanba iha Livru Sagradu mos hakerek dehan, “Maromak nia liafuan besik loos imi, iha imi nia ibun, ho

mos iha imi nia laran.” ✧ Liafuan nee mak ami baibain foo sai kona ba fiar, nunee:

⁹ Se o nia ibun foo sai dehan, “Jesus mak Nai”, i o fiar ho laran katak, Maromak halo moris fali ona Jesus husi mate, o sei hetan salvasaun.

¹⁰ Tanba imi nia laran fiar ba Kristu mak Maromak hamoos imi nia sala hodi simu imi. I tanba imi nia ibun foo sai dehan, “Jesus mak Nai”, nee mak Maromak salva imi.

¹¹ Hanesan hakerek iha Livru Sagradu dehan, “See-see deit mak fiar ba Nia, sira nia fiar la saugati.” ✧

¹² Atu ema Judeu ka laos Judeu, hanesan deit. Tanba ita hotu iha Nai ida deit, Nia mak Nai ba ema hotu-hotu, i Nia hatudu Nia laran diak tebetes ba see-see deit mak husu tulun ba Nia.

¹³ Hanesan hakerek ona iha Livru Sagradu dehan, “Ema see deit mak husu tulun ba Nai, Nia sei salva sira.” ✧

¹⁴ Maibee oinsaa mak ema bele husu tulun ba Ema ida se sira la fiar ba Nia? Oinsaa mak sira bele fiar se nunka rona kona ba Nia? Oinsaa mak sira bele rona kona ba Nia se la iha ema ida mak baa foo sai ba sira?

¹⁵ I oinsaa mak ema bele baa foo sai ba sira, se la iha ema ida mak haruka? Iha Livru Sagradu hakerek dehan, “Ita haksolok tebetes simu ema nebee mak lori liafuan diak mai ita.” ✧

¹⁶ Maski ema Israel rona Liafuan Diak, maibee balu deit mak simu. Hanesan profeta Isaias dehan, “Nai, ema uitoan deit mak fiar ba liafuan nebee mak ami foo sai.” ✧

✧ **10:8** Deuteronomiu (Ulangan) 30:12-14 ✧ **10:11** Isaias 28:16

✧ **10:13** Joel 2:32 ✧ **10:15** Isaias 52:7 ✧ **10:16** Isaias 53:1

17 Nunee, ema rona Liafuan Diak mak foin bele fiar. I atu rona, tenki iha ema ruma mai foo sai ba sira kona ba Kristu.

18 Entaun hau hakarak husu, ema Israel nunka rona kona ba Kristu ka? Sira rona tiha ona! Hanesan hakerek iha Livru Sagradu dehan, “Liafuan diak foo sai tiha ona iha mundu tomak, husi rai ulun too rai ikun.”✠

19 Hau husu tan: Keta halo be ema Israel la kompriende liafuan nebee mak sira rona nee? Sira kompriende! Primeiru, Moisés hatoo Maromak nia liafuan ba ema Israel dehan, “Hau sei foo bensaun ba ema nebee laos Judeu, halo imi laran moras ba sira. Hau sei hatudu laran diak ba povu nebee beik, halo imi hirus.”✠

20 Tuir mai, profeta Isaias brani hakerek Maromak nia liafuan kona ba ema nebee mak laos Judeu nunee:

“Ema nebee la buka Hau, hetan ona Hau. Hau hatudu ona Hau nia Aan ba ema nebee mak la buka hatene kona ba Hau.”✠

21 Maibee kona ba ema Israel, Nia dehan, “Loron-kalan Hau nia liman nakloke atu simu sira, maibee sira ulun toos i lakohi rona Hau.”✠

11

Nai Maromak hili ema Israel balu atu fiar ba Nia

¹ Se nunee hau husu tan: Entaun Maromak fila kotuk ba Nia povu Israel ka? Lae liu! Hau rasik

---

✠ **10:18** Salmus (Mazmur) 19:5 ✠ **10:19** Deuteronomiu (Ulangan) 32:21 ✠ **10:20** Isaias 65:1 ✠ **10:21** Isaias 65:2

ema Israel, hau Abraão nia jerasaun, husi suku Benjamim.✧

² Maromak nunka fila kotuk ba Nia povu. Sira nee Nia hili hori uluk kedas. Imi hatene saida mak hakerek iha Livru Sagradu kona ba profeta Elias, bainhira nia kesar ema Israel ba Maromak dehan,

³ “Nai, ema oho hotu ona Ita Boot nia profeta, i halo rahun Ita Boot nia meza sakrifisiu. Hela deit hau mesak, i ema atu oho tan hau!”✧

⁴ Maibee Maromak hataan dehan, “Laos o mesak! Hau salva hela Hau nia ema rihun hitu. Sira nee nunka hakneak adora estatua Baal.”✧

⁵ Nunee mos agora, sei iha ema Israel balu nebee tuir Maromak nafatin, sira nee Maromak hili ona tanba Nia laran diak.

⁶ Nia hili sira tanba deit Nia laran diak, laos tanba buat diak nebee mak sira halo. Se Maromak hili ema bazeia ba sira nia hahalok karik, entaun bele dehan Nia laran diak la vale ona. Maibee laos nunee.

✧

⁷ Entaun oinsaa? Ema Israel hakaas aan atu diak malu ho Maromak, maibee barak la konsege. So sira nebee Maromak hili tiha ona mak hetan. Maibee ema Israel sira seluk sai ulun toos liu tan.

⁸ Iha Livru Sagradu hakerek kona ba ema sira nee dehan,

“Hori uluk too agora

Maromak halo sira nia neon sai beik,
sira nia matan la haree,

✧ **11:1** Filipi 3:5 ✧ **11:3** 1 Liurai sira (Reis, Raja-raja) 19:10, 14

✧ **11:4** 1 Liurai sira (Reis, Raja-raja) 19:18 ✧ **11:6** Deuteronomiu (Ulangan) 7:7-8

sira nia tilun la rona.”☆

⁹ Liurai David mos hakerek,
 “Husik atu sira halo festa haan-hemu,
 molok hakfodak sira monu tama ba lasu
 laran
 hodi hetan kastigu tuir sira nia hahalok
 aat.

¹⁰ Husik sira nia matan sai delek
 atu sira la bele haree.

Husik sira lori todan,
 too sira nia kotuk bonko tinan ba tinan.”☆

*Em a nebee laos Judeu mos bele hetan sal-
 vasaun*

¹¹ Entaun hau husu nunee: Bainhira ema Judeu sira sidi, sira monu too la bele hamriik tan ka? Laos nunee! Maibee tanba sira lakohi rona Maromak mak dalan nakloke ba ema nebee laos Judeu atu hetan salvasaun. Nee para ema Judeu bele laran moras hodi hakarak atu sira mos simu salvasaun nee.

¹² Entaun ema Judeu nia sala lori fali bensaun ba ema iha mundu tomak. Nunee ema Judeu lakon, i ema seluk mak hetan bensaun fali. Se ema Judeu nia sala lori bensaun, saa tan aban-bainrua ema Judeu tomak fila fali ba Maromak! Nee lori bensaun liu tan!

¹³ Agora hau koalia ba imi nebee mak laos Judeu. Maromak foti hau sai apostolu atu baa foo sai Nia Liafuan Diak ba ema nebee laos Judeu. Hau foo aan tomak hodi halao servisu boot nee.

☆ **11:8** Deuteronomiu (Ulangan) 29:4; Isaias 29:10   ☆ **11:10**
 Salmus (Mazmur) 69:23-24

¹⁴ Hau hein katak, hau bele sadik hau nia maluk Judeu para sira mos hakarak simu ben-saun nebee mak imi simu tiha ona. Ho nunee sira balu bele hetan salvasaun.

¹⁵ Bainhira Maromak la simu ema Judeu, nee loke dalam atu ema iha mundu tomak bele diak malu ho Maromak. Saa tan aban-bainrua, Maromak simu fali sira, nee hanesan ema mate moris fali!

¹⁶ Hau foti ezemplu kona ba ema Judeu. Bainhira ema halo paun, sira ofere se ida primeiru ba Maromak, nunee paun nee hotu sai Maromak nian. Nunee mos, se ema ofere se ai nia abut ba Maromak, ai huun nee tomak sai Maromak nian.*

¹⁷ Ita mos bele kompara ema Judeu ho ai oliveira nebee ema kuda iha toos laran. Maromak tesi sai tiha ona ai nee nia sanak balu. Maibee imi nebee mak laos Judeu, imi hanesan ai oliveira fuik nia sanak nebee Maromak taka iha ai huun hakiak nee. Nunee imi sanak husi ai huun fuik hetan moris husi ai huun hakiak nee.

¹⁸ Maibee la bele foti aan dehan, imi husi liur nee diak liu fali sanak nebee mak Maromak tesi soe tiha ona nee! Keta haluha, imi nee ai sanak deit! Laos sanak mak hametin ai huun. Maibee ai nee nia huun mak halo metin nia sanak.

¹⁹ Karik imi ida hakarak dehan, "Maibee Maromak tesi sai tiha ai sanak balu atu Nia bele taka fali hau iha sira nia fatin."

²⁰ Loos duni, maibee keta haluha katak, Maromak soe tiha ona ai sanak sira nee tanba sira

---

* **11:16** Matenek nain sira kona ba Biblia dehan, paun primeiru ho ai nia abut hatudu ba ema Judeu nia bei-ala sira. Sira nee ofere se sira nia aan ba Maromak, nunee sira nia jersaun mos Maromak nian.

lakohi fiar ba Kristu. I o troka fali sira tanba o fiar. Entaun la bele foti aan. Diak liu kuidadu!

²¹ Tanba ai sanak orijinal mos Nia bele tesi sai tiha, saa tan imi!

²² Nunee ita haree katak, Maromak laran diak, maibee Nia mos hatene foo kastigu todan. Nia foo kastigu ba ema nebee lakohi rona Nia. Maibee ba imi, Nia hatudu Nia laran diak, naran katak imi la fila kotuk ba Nia laran diak nee. Se imi fila kotuk karik, Nia mos sei tesi sai tiha imi husi huun.

²³ Nunee mos se ema Judeu sira desidi fiar ba Kristu, Maromak sei taka fila fali sira iha ai huun orijinal nee, tanba Nia iha kbiit hodi halo buat nee.

²⁴ Tuir loos ai sanak husi ai oliveira fuik la bele taka ba iha ai oliveira hakiak, maibee Maromak konsege halo duni. Saa tan ai sanak nebee Nia uluk tesi tiha ona husi ai oliveira hakiak nee. Nia iha kbiit atu taka fila fali ba iha nia huun rasik.

Nai Maromak sei hatudu Nia laran diak ba ema Israel

²⁵ Maun-alin sira, hau hakarak atu imi hatene Maromak nia planu nebee uluk segredu hela, para imi la bele foti aan. Nia planu mak nee: Agora dadauk ema Israel barak ulun toos hasoru Maromak. Sira sei ulun toos too ema seluk nebee Maromak hili ona tama hotu ba Maromak nia povu, foin sira mos fiar ba Nia.

²⁶ Nunee, Maromak sei salva ema Israel hotu, hanesan Nia dehan tiha ona iha Livru Sagraadu,

“Iha Salvador ida sei mai husi foho Siaun,

Nia sei halo Jacó † nia jersaun hakribi sira
nia hahalok aat hasoru Hau. ☆

27 Hau nia promesa ba sira mak nee:

Hau sei hamoos sira nia sala hotu.”☆

28 Tanba ema Judeu la simu Liafuan Diak,
entaun sira sai inimigu ba Maromak. Nee
loke dalan ba imi nebee laos Judeu atu bele
simu salvasaun. Maski nunee Maromak hadomi
nafatin sira, tanba uluk kedas Nia hili sira nia
bei-ala sira.

29 Tanba bainhira Maromak foo buat ruma, Nia
nunika foti fila fali. I bainhira Nia bolu ema ida
sai Ninian, Nia nunika nega fali.

30 Imi nebee laos Judeu, uluk lakohi rona
Maromak. Maski nunee agora Maromak hatudu
Nia laran luak ba imi, tanba durante nee ema
Judeu lakohi rona.

31 Nunee mos, maski ema Judeu agora nafatin
lakohi rona Maromak, maibee aban-bainrua Nia
sei hatudu Nia laran luak ba sira, tanba Nia
hatudu uluk ona ba imi.

32 Nunee, Maromak husik ema hotu-hotu sai
atan ba sala, para Nia bele hatudu Nia laran luak
ba sira hotu.

Hahii Nai Maromak!

33 Nai Maromak nia matenek klean liu,

Nia komprien de husi huun too rohan.

La iha ema ida mak bele komprien de Nia de-
sizaun,

la iha ema ida mak bele hanoin hetan Nia
dalan.☆

---

† 11:26 Jacó nee povu Israel nia bei-ala ida. ☆ 11:26 Isaias
59:20-21 ☆ 11:27 Jeremias 31:33-34 ☆ 11:33 Isaias 55:8

- 34 See mak bele hatene tuir Nai Maromak nia hanoin?
See mak bele hanorin fali Nia?✧
- 35 See mak bele foo prezenti ba Maromak atu Maromak troka fali prezenti ho nia?✧
- 36 Tanba buat hotu-hotu iha lalehan ho rai mai husi Nia,
i sei iha nafatin tanba Nia,
Nia halo buat hotu-hotu atu hahii Nia.
Mai ita hahii adora Nia too tinan ba tinan.
Amen.✧

12

Foo imi nia aan tomak ba Nai Maromak

¹ Maun-alin sira, Maromak hatudu ona Nia laran luak ba ita. Nee duni hau husu atu foo imi nia aan tomak ba Nia hanesan sakrifisiu ida nebee sei moris, sakrifisiu ida nebee moos i halo haksolok Maromak nia laran. Liu husi hahalok nee mak imi adora Maromak ho lo-loos.

² La bele halo tuir ema iha mundu nee nia hahalok. Maibee husik Maromak halo foun imi nia hanoin hodi muda imi nia laran. Nunee imi bele hatene lo-loos Maromak nia hakarak ba imi. Maromak nia hakarak nee buat ida nebee diak, loos i halo Nia laran haksolok.

³ Tanba Maromak hatudu Nia laran diak mai hau too Nia hili hau sai apostolu, hau foo hanoin ba imi ida-ida: La bele foti aan. Diak liu kompriende kbiit nebee mak Maromak foo tiha ona ba imi ida-idak tanba imi nia fiar, atu nunee imi bele hatene imi nia aan.

✧ 11:34 Isaias 40:13 ✧ 11:35 Jó (Ayub) 41:11 ✧ 11:36 1 Korintu 8:6

⁴ Hau foo ezemplu ida husi ema nia isin lolon. Isin lolon ida iha parte oi-oin, i parte ida-idak nia knaar la hanesan.

⁵ Nunee mos ita sarani sira. Ita barak, maibee tanba ita laran ida ho Kristu, ita hamutuk hanesan isin lolon ida deit.✧

⁶ Maromak foo kbiit ba ita ida-ida, tuir Nia laran diak. Kbiit nebee ita simu nee la hanesan. Ema nebee mak simu kbiit atu foo tutan Maromak nia lia menon, nia tenki koalia tuir liafuan nebee mak nia fiar katak Maromak foo tiha ona ba nia.

⁷ Ema nebee simu kbiit atu serbi ema seluk, nia tenki serbi duni. Ema nebee mak simu kbiit atu hanorin, nia tenki hanorin.

⁸ Ema nebee mak simu kbiit atu hametin ema nia laran, nia tenki halo nunee. Ema nebee mak simu kbiit atu foo tulun ba ema seluk ho buat nebee mak nia iha, nia tenki foo ho laran. Ema nebee simu kbiit atu sai responsavel, nia tenki sai responsavel nebee badinas. Ema nebee mak simu kbiit atu ajuda ema seluk nebee susar, nia tenki ajuda ho laran haksolok.✧

Halo diak ba malu

⁹ Hatudu imi nia domin lo-loos ba ema seluk, la bele finji. Hakribi buat nebee aat, kaer metin buat nebee mak diak.

¹⁰ Hadomi malu hanesan maun-alin. Haraik aan hodi hatudu respeitu ba malu.

¹¹ La bele baruk, maibee foo aan serbi Nai Jesus nafatin ho laran tomak.

¹² Imi tenki haksolok tanba imi laran metin ba Maromak. Aguenta ho pasiensia iha susar laran. Halo orasaun beibeik.

13 Uza buat nebee imi iha hodi ajuda maluk sarani sira nebee presiza. Simu ema seluk iha imi nia uma ho laran tomak.

14 Se iha ema ruma halo terus imi, husu atu Maromak foo bensaun ba sira. Tenki husu bensaun, la bele husu atu Nia foo malisan.✠

15 Se iha ema ruma laran kontenti, kontenti hamutuk ho sira ba. I se iha ema ruma tanis tanba tristi, tanis hamutuk ho sira ba.

16 Imi tenki moris neon ida, laran ida. La bele halo aan, maibee hamaluk ema kiik. Keta foti aan dehan, o mesak mak hatene.✠

17 Se ema ruma halo buat aat ba imi, la bele halo aat fali ba ema nee. Hakaas aan halo buat nebee ema seluk mos konsidera diak.

18 Esforsu aan halo o nia parte atu moris dame malu ho ema hotu-hotu.

19 Maluk doben sira, la bele halo aat ba ema nebee mak halo aat imi. Husik atu Maromak foo kastigu sira. Tanba iha Livru Sagradu hakerek ona,

“Nai Maromak dehan,

‘Hau mak iha direitu atu foo kastigu ema,

ema nebee mak halo aat imi, Hau mak foo kastigu.’”✠

20 Maibee imi tenki moris tuir liafuan nebee dehan,

“Se o nia inimigu hamlaha, foo hahaan ba nia.

Se nia hamrook, foo nia hemu.

Se o halo nunee, nia sei moe.”* ✠

✠ **12:14** Mateus 5:44; Lucas 6:28 ✠ **12:16** Provérbui (Amsal)

3:7 ✠ **12:19** Deuteronomiu (Ulangan) 32:35 * **12:20** Iha nee

Paulo hakerek dehan, “o sei tau ahi klaak iha nia ulun leten.”

Tuir matenek nain kona ba Biblia, liafuan nee dehan, o halo nia

senti moe. ✠ **12:20** Salmus (Mazmur) 140:10; Provérbui (Amsal)

25:21-22

²¹ Entaun keta husik buat aat manaan imi. Maibee halo beibeik buat diak, atu nunee imi bele halakon buat aat.

13

Hakruuk ba nai ulun sira

¹ Ita hotu tenki hakruuk ba nai ulun sira, tanba nai ulun sira hotu-hotu simu kbiit husi Maromak atu kaer ukun. Maromak mak foti sira.

² Nunee, ema nebee kontra nai ulun, nia kontra saida mak Maromak desidi ona. Husi nia hahalok nee, nia sei hetan kastigu.

³ Ema nebee halo buat loos, nia sei la tauk nai ulun sira, so ema nebee halo sala mak tauk. Entaun se imi lakohi moris iha tauk nia laran, diak liu halo buat nebee loos, para sira bele gaba imi.

⁴ Tanba nai ulun sira nee Maromak nia atan para halo diak ba imi. Maibee se imi halo sala, imi tenki tauk, tanba sira iha kbiit atu kastigu imi. Sira nee Maromak nia atan, Nia haruka sira kastigu ema nebee mak halo sala.

⁵ Nunee imi tenki hakruuk ba nai ulun sira, laos deit tanba imi lakohi atu simu kastigu, maibee tanba imi hatene katak hahalok nee mak loos.

⁶ Nunee mos imi tenki selu taxa, tanba nai ulun sira nee serbi Maromak, i foo sira nia aan hodi ukun imi.

⁷ Entaun foo ba nai ulun sira tuir imi nia obrigasaun. Se imi tenki selu taxa, selu ba. Se imi tenki selu impostu, selu ba. Se ema ruma serve atu imi respeita, respeita nia ba. Se ema ruma serve atu imi gaba, gaba nia ba.*

---

* 13:7 Mateus 22:21; Marcos 12:17; Lucas 20:25

Moris hadomi malu

⁸ Se imi deve osan ruma karik, tenki selu hotu, para hela tusan ida deit, tusan nee mak tenki hadomi malu. Tanba see mak hadomi nia maluk, nia kumpri ona Maromak nia lei hotu.

⁹ Maromak nia ukun fuan dehan, “La bele halo sala ho ema nia feen ka laen, la bele oho ema, la bele naok, la bele kaan ema nia sasaan.” Ukun fuan hirak nee ho ukun fuan sira seluk nia huun mak nee: “O tenki hadomi o nia maluk hanesan o hadomi o nia aan rasik.”✧

¹⁰ Ema nebee mak hadomi nia maluk, la halo aat ba nia. Nunee se ita hadomi ita nia maluk, nee dehan katak ita halo tuir Maromak nia lei tomak.

Moris loos tanba Kristu atu fila fali mai ona

¹¹ Imi tenki halo buat sira nee hotu tanba imi kompriende tempu agora nee oin seluk ona. Oras too ona atu imi hadeer. Tanba lora nebee Maromak atu salva ita besik dadauk ona, laos hanesan uluk bainhira ita foin fiar ba Kristu.

¹² Oras kalan atu liu ona, rai besik lora ona. Nunee ita tenki soe tiha hahalok nakukun nian hodi uza fali ekipamentu funu hanesan tropas naroman nian.

¹³ Mai ita moris loos, hanesan ema nebee moris iha naroman. La bele halo festa haan-hemu too lanu arbiru tuun-sae. La bele halo sala seksual ho buat foer oi-oin. La bele istori malu, i la bele laran moras ema.

¹⁴ Maibee imi tenki halo tuir Nai Jesus Kristu nia moris. I la bele hanoin tan atu halo tuir imi nia hakarak aat.

✧ **13:9** Ézodu (Keluaran) 20:13-15, 17; Deuteronomiu (Ulangan) 5:17-19, 21; Levítiku (Imamat) 19:18; Mateus 22:39; Marcos 12:29-31

14

La bele foo sala ba o nia maluk sarani

¹ Simu di-diak sarani sira nebee mak sei duvida, i la bele diskuti malu ho sira kona ba sira nia duvida nee.

² Ema sarani balu fiar katak ita bele haan hahaan saida deit. Balu sei duvida, sira haan modo tahan deit tanba sira hanoin dehan naan nee lulik ba sira.

³ Ema nebee dehan bele haan saida deit, nia la bele hatuun ema nebee mak lakohi haan naan. Nunee mos, ema nebee mak lakohi haan naan, la bele foo sala ba ema nebee haan naan nee, tanba Maromak simu tiha ona nia.

⁴ Imi nee see fali mak imi foo sala ba Patraun seluk nia atan? Sira nia Patraun mak Maromak. Entaun Maromak deit mak bele tesi sira nia lia dehan, sira nee hamriik ka monu. I Nia mak bele tulun sira para sira hamriik.

⁵ Nunee mos, iha ema balu konsidera katak, leron balu leron boot, leron seluk leron baibain deit. Maibee iha ema seluk dehan, leron hotu-hotu hanesan deit iha Maromak nia oin. Ema ida-idak tenki desidi rasik kona ba buat nee.

⁶ Ema nebee konsidera liu leron balu, nia halo nunee atu hatudu nia respeitu ba ita nia Nai. I ema nebee haan naan, nia haan naan atu hatudu respeitu ba ita nia Nai, tanba nia foo agradese ba Maromak. Nunee mos ba ema nebee mak lakohi haan naan, nia mos halo nunee atu hatudu respeitu ba ita nia Nai, i nia mos foo agradese ba Maromak.✧

✧ 14:6 Kolose 2:16

⁷ Tanba durante ita moris, ita moris laos deit ba ita nia aan. Ita mate mos laos mate ba ita nia aan deit.

⁸ Bainhira ita sei moris, ita moris ba ita nia Nai. Ita mate mos, ita mate ba ita nia Nai. Nunee atu ita moris ka ita mate, ita nafatin Nai Maromak nian.

⁹ Tanba nee duni mak Kristu mate i moris fila fali, atu Nia bele sai Nai ba ema nebee mak mate tiha ona ho mos ba ema nebee mak sei moris.

¹⁰ Se nunee nusaa mak imi foo sala ba imi nia maluk sarani? Nusaa mak imi hatuun sira? Afinal ita hotu-hotu sei hamriik iha Maromak nia oin para Nia tesi ita nia lia.✧

¹¹ Hanesan mos hakerek iha Livru Sagradu dehan,

“Nai Maromak dehan,

‘Hau, Maromak Moris jura katak,

ema hotu-hotu sei hakruuk mai Hau,

ema hotu-hotu sei foo sai katak, Hau mak Maromak.’”✧

¹² Entaun ita ida-idak tenki responsabiliza iha Maromak nia oin kona ba ita nia hahalok rasik.

La bele halo o nia maluk sarani monu ba sala

¹³ Tanba nee, la bele foo sala ba malu tan. Maibee kuidadu di-diak para imi nia hahalok la bele halo too imi nia maluk sarani sidi ka monu ba sala.

¹⁴ Tanba hau laran ida ho Nai Jesus, hau fiar metin katak, hahaan saida deit Maromak la bandu. Maibee se ema ida hanoin katak Maromak bandu hahaan ruma, entaun ema nee la bele haan duni.

¹⁵ Se karik o haan buat nee iha nia oin, nia sei laran susar. Nunee bainhira o halo ida nee, o la hatudu domin ba nia. La bele estraga fali o nia maluk tanba deit o hakarak haan buat nee. Tanba Kristu mos mate ba nia.

¹⁶ Kuidadu, keta halo be o nia hahalok nebee o konsidera diak nee, halo ema seluk hatete aat fali o.

¹⁷ Tanba se Maromak ukun ita, saida mak ita haan-hemu nee, laos problema. Nia hakarak para ita moris loos, dame malu, i laran haksolok, tanba Espiritu Santu hela iha ita.

¹⁸ Ema nebee serbi Kristu nunee, nia halo haksolok Maromak nia laran, i ema seluk mos gaba nia.

¹⁹ Tanba nee, ita hotu tenki hakaas aan tulun malu atu moris iha dame nia laran, i hametin ita nia maluk sira nia fiar.

²⁰ La bele estraga Maromak nia servisu iha ema seluk nia moris tanba deit problema haan-hemu. Hahaan saida deit Maromak la bandu. Maibee se o haan buat ruma mak halo o nia maluk sidi, o sala.

²¹ Diak liu ita la bele haan naan ka hemu tua ka halo saida deit mak halo too ita nia maluk monu.

²² Husik Maromak deit mak hatene o nia hanoin kona ba buat sira nee. Se o fiar katak buat nebee o halo nee loos hela, i senti nee la sala ida, nee bensaun ida husi Maromak.

²³ Maibee se o haan buat ruma ho duvida katak, hahaan nee Maromak keta bandu karik, entaun Maromak foo sala ba o, tanba o la kumpri saida mak o rasik fiar. Tanba ema nebee la kumpri buat nebee nia rasik fiar, nia halo sala.

15

Moris halo haksolok ema seluk, laos deit ita nia aan

¹ Ita nebee fiar metin tenki iha pasiensia hodi ajuda maluk sira nebee mak duvida kona ba saida mak loos i saida mak sala. Ita la bele halo haksolok deit ita nia aan.

² Maibee ita ida-idak tenki halo haksolok ita nia maluk hodi halo diak ba nia, para hametin nia fiar.

³ Tanba Kristu rasik mos la moris halo haksolok deit Nia Aan. Iha Livru Sagradu, Kristu dehan ba Maromak, "Liafuan aat nebee ema hatete ba Ita Boot monu kona mos Hau."✠

⁴ Buat hotu-hotu nebee hakerek nanis ona iha Livru Sagradu, hakerek atu hanorin ita. Livru Sagradu nee tulun ita atu aguenta iha terus laran i foo korajen mai ita, atu nunee ita laran metin ba Maromak.

⁵ Maromak sempre tulun ita atu aguenta iha terus laran i foo korajen ba ita. Hau harohan atu Nia halo imi moris neon ida laran ida hodi tuir Kristu Jesus.

⁶ Nunee mak imi hamutuk lian ida hodi hahii adora Maromak. Nia mak ita nia Nai Jesus Kristu nia Aman.

Ema Judeu ho ema laos Judeu tenki simu malu

⁷ Tanba nee, imi tenki simu malu, hanesan Kristu simu tiha ona imi. Bainhira ema haree imi simu malu, sira sei foti aas Maromak nia naran.

⁸ La bele haluha, Kristu foo Nia Aan para serbi ema Judeu hodi hatudu ba sira katak, Maromak sempre halo tuir Nia promesa. Maromak nia

---

✠ 15:3 Salmus (Mazmur) 69:8

promesa ba ita nia bei-ala sira, Kristu rasik mak kumpri.

⁹ Nunee ema nebee laos Judeu mos sei hahii adora Maromak tanba Nia mos hatudu Nia laran luak ba sira. Nee hanesan hakerek ona iha Livru Sagradu dehan,

“Tanba nee, hau sei hahii Ita Boot iha ema nebee laos Judeu nia leet.

Hau sei hananu hodi hahii Ita Boot nia naran.”✠

¹⁰ Iha fatin seluk hakerek dehan,

“Imi sira nebee laos Judeu, haksolok hamutuk ho Maromak nia povu.”✠

¹¹ Hakerek mos dehan,

“Imi nebee laos Judeu, hahii ita nia Nai!

Ema husi nasaun hotu-hotu, hahii Nia!”✠

¹² Profeta Isaias mos dehan kona ba Kristu, “Jessé nia Jerasaun ida sei mai,

Nia sei ukun nasaun hotu-hotu.

Ema nebee laos Judeu laran metin ba Nia.”✠

¹³ Maromak rasik mak halo ita laran metin ba Nia. Hau harohan atu Nia halo imi haksolok tebetes i foo pas ho hakmatek ba imi, tanba imi fiar ba Nia. Nunee kbiit Espiritu Santu nian sei halo imi laran metin beibeik ba Maromak.

Paulo nia servisu ba ema nebee laos Judeu

¹⁴ Maun-alin sira, hau fiar katak, imi nia laran diak tebetes, imi kompriende ona buat barak, i imi bele ona hanorin malu.

✠ **15:9** 2 Samuel 22:50; Salmus (Mazmur) 18:50 ✠ **15:10** Deuteronomiu (Ulangan) 32:43 ✠ **15:11** Salmus (Mazmur) 117:1

✠ **15:12** Isaias 11:10

¹⁵ Maski nunee iha surat nee hau koalia mo-moos ba imi kona ba buat balu, tanba hau hakarak foo hanoin fila fali ba imi. Hau brani hakerek nunee tanba Maromak hatudu Nia laran diak mai hau.

¹⁶ Nia foti hau sai Kristu Jesus nia atan para serbi ema nebee laos Judeu. Hau kaer knaar hanesan nai lulik ida hodi foo sai Maromak nia Liafuan Diak. Nunee ema nebee laos Judeu bele sai hanesan oferta ida nebee diak ba Maromak, oferta ida nebee Nia hakarak simu tanba Espiritu Santu halo sira sai moos tiha ona.

¹⁷ Nee mak hau nia laran haksolok loos ho hau nia servisu ba Maromak, tanba hau laran ida ho Kristu Jesus.

¹⁸ Hau la brani koalia buat seluk, hau so brani foo sai deit kona ba buat nebee Kristu halo ona liu husi hau. Ema nebee laos Judeu agora rona ba Maromak tanba hau nia liafuan ho hau nia hahalok,

¹⁹ ho sinal ho milagre bo-boot nebee mak hau halo ho Maromak nia Espiritu nia kbiit. Hau foo sai tiha ona Liafuan Diak kona ba Kristu husi Jerusalém too iha provinsia Ilíriku, hau nia servisu iha rai nee hotu ona.

²⁰ Hori uluk kedas hau nia hakarak mak nee: Atu foo sai Liafuan Diak iha fatin nebee mak ema seidauk rona kona ba Kristu. Tanba hau hakarak harii uma mesak, laos kontinua deit halo uma nebee ema seluk hahuu harii ona.

²¹ Nunee hau halo tuir liafuan nebee hakerek iha Livru Sagradu dehan,

“Ema nebee seidauk rona kona ba Nia,
sira sei hatene.

Ema nebee seidauk simu Nia Liafuan,

sira sei kompriende.”✠

Paulo nia planu atu baa iha sidade Roma

²²⁻²³ Durante tinan barak nia laran hau hakarak teb-tebes atu baa haree imi, maibee too agora la konsege tanba hau nia servisu iha nee.✠ Agora servisu nee hotu ona.

²⁴ Nunee hau hanoin atu vizita imi molok hau baa iha Espanha, para kontenti hamutuk ho imi lai, depois imi bele ajuda hau baa liu Espanha.

²⁵ Maibee agora, hau baa Jerusalém lai, atu lori osan entrega ba Maromak nia povu sira iha nebaa.

²⁶ Tanba sarani sira iha provinsia Masedónia ho Akaia hakarak foo tulun ba Maromak nia povu nebee mak kiak iha Jerusalém.✠

²⁷ Sira foo ho kontenti, i sira iha duni obrigasaun atu foo. Tanba sira nebee laos Judeu simu tiha ona bensaun husi Maromak liu husi ema Judeu. Tanba nee mak ema nebee laos Judeu iha obrigasaun atu ajuda ema Judeu.✠

²⁸ Entaun hau baa entrega lai osan nebee mak sira foo. Entrega hotu tiha, hau baa vizita imi mak foin baa liu iha Espanha.

²⁹ Hau laran metin katak bainhira hau baa vizita imi, hau lori bensaun boot husi Kristu.

³⁰ Maun-alin sira, tanba Jesus Kristu sai ona ita nia Nai, i tanba Maromak nia Espiritu halo ita hadomi malu, nunee hau husu boot atu imi harohan makaas hamutuk ho hau para Maromak tulun hau.

✠ **15:21** Isaias 52:15 ✠ **15:22-23** Roma 1:13 ✠ **15:26** 1 Korintu 16:1-4 ✠ **15:27** 1 Korintu 9:11

³¹ Husu atu Maromak kuidadu hau iha provin-
sia Judeia, atu ema nebee mak lakohi fiar ba
Maromak la bele halo aat hau. I husu atu
bainhira hau entrega osan ba sarani sira iha
Jerusalém, sira bele simu ho di-diak.

³² Depois, se Maromak hakarak, hau bele baa
vizita imi ho laran haksolok, i ita nia laran bele
hakmatek hamutuk.

³³ Hau harohan atu Maromak Dame Nain
akompanha imi hotu. Amen.

16

*Paulo foo kumprimentus ba maluk sarani sira
iha Roma*

¹ Liu husi surat nee hau foo konhese ita nia
irman Febe. Nia nee serbi sarani sira iha sidade
Senkreia.

² Simu nia ho di-diak, hanesan ita sarani sira
baibain tenki simu malu, tanba nia tuir ita nia
Nai. Se nia presiza buat ruma, ajuda nia ba,
tanba nia ajuda hau makaas, i nia mos ajuda ema
barak tan.

³ Hatoo hau nia kumprimentus ba Priscila* ho
nia laen Akila. Sira nain rua halao Kristu Jesus
nia servisu hanesan ho hau.✧

⁴ Uluk sira atu mate sal-sala bainhira sira salva
hau. Laos hau mesak deit mak foo obrigadu ba
sira, maibee sarani sira hotu nebee laos Judeu
mos foo obrigadu ba sira nia laran diak.

⁵ Kumprimentus ba sarani sira nebee baibain
halibur malu halo orasaun iha Priscila ho Akila
nia uma.

---

* **16:3** Iha nee Paulo hakerek “Prisca”. Priscila nee Prisca nia
naran seluk. ✧ **16:3** Apostolu sira nia Istoria 18:2

Kumprimentus ba hau nia belun diak Epene-tus. Nia mak ema primeiru nebee fiar ba Kristu iha provinsia Ázia.

⁶ Kumprimentus ba Maria, nia servisu makaas ba imi.

⁷ Kumprimentus ba Andróniku ho Júnias. Sira nee hau nia maluk Judeu, ami uluk dadur hamutuk iha komarka. Sira mak fiar uluk ba Kristu, bainhira hau seidak fiar. Sira nain rua naran boot iha apostolu sira nia leet.

⁸ Kumprimentus ba Amplíatu. Hau hadomi nia tanba ami nain rua laran ida ho ita nia Nai.

⁹ Kumprimentus ba Urbano. Nia halao Kristu nia servisu hamutuk ho ami. Kumprimentus mos ba hau nia belun diak Estakis.

¹⁰ Kumprimentus ba Apeles, nia liu ona provasaun hodi fiar metin nafatin ba Kristu.

Kumprimentus ba ema hotu nebee hela iha Aristóbulo nia uma.

¹¹ Kumprimentus ba Herodiaun, hau nia maluk Judeu.

Kumprimentus ba maluk sira iha Narciso nia uma nebee fiar ba ita nia Nai.

¹² Kumprimentus ba ita nia maluk feto Trifena ho Trifosa. Sira nain rua servisu makaas ba ita nia Nai.

Kumprimentus ba hau nia belun diak Pérsida. Irman nee mos servisu makaas loos ba ita nia Nai.

¹³ Kumprimentus ba Rufu, ita nia Nai mak hili nia. Kumprimentus mos ba nia inan, hau konsidera nia hanesan hau nia inan rasik.✠

✠ **16:13** Marcos 15:21

¹⁴ Kumprimentus ba Asínkritu, Flegonte, Hermes, Pátrobas, Hermas ho mos maluk sarani sira seluk nebee baibain halibur hamutuk ho sira.

¹⁵ Kumprimentus ba Filólogu, Júlia, Nereu ho nia feton, ba Olimpás ho mos ba sarani sira seluk nebee mak baibain halibur hamutuk ho sira.

¹⁶ Rei malu hanesan maluk sarani. Kristu nia povu iha fat-fatin mos foo kumprimentus ba imi.✠

Lia menon ikus

¹⁷ Maun-alin sira, hau husu atu imi kuidadu teb-tebes ho ema nebee mak hakarak halo imi sarani sira fahe malu i halo imi nia fiar nakdoko. Sira kontra fali hanorin nebee imi simu tiha ona. Nunee hadook aan husi ema hanesan nee.

¹⁸ Tanba ema hanesan nee laos serbi Kristu ita nia Nai, maibee serbi deit sira nia aan. Sira uza liafuan midar hodi kos-kose ema, ho nunee sira konsege bosok ema nebee mak la hatene tetu ema nia liafuan.

¹⁹ Ema hotu-hotu rona tiha ona katak imi moris tuir Maromak nia hakarak. Nee halo hau nia laran haksolok. Maibee Hau hakarak atu imi mos matenek halo buat nebee mak diak, i lalika halo buat aat.

²⁰ La kleur tan Maromak Dame Nain sei sama rahun tiha Satanás iha imi nia ain okos. Hau harohan atu ita nia Nai Jesus hatudu Nia laran diak ba imi.

²¹ Timóteo, hau nia kolega servisu foo kumprimentus ba imi, nunee mos Lúcio, Jason ho Sosípatru, sira nee hau nia maluk Judeu. ✠

✠ **16:16** 1 Korintu 16:20; 1 Tesalónika 5:26 ✠ **16:21** Apostolu sira nia Istoría 16:1

²² Hau, Tércio mak hakerek Paulo nia liafuan iha surat nee. Hau foo kumprimentus ba imi, tanba ita hotu tuir ita nia Nai.

²³ Gaio mos foo kumprimentus ba imi. Hau, Paulo hela iha nia uma, i hau nia maluk sarani sira baibain halibur malu halo orasaun iha nee.

Erastu, xefi finansas iha sidade nee, ho ita nia maluk Quarto mos foo kumprimentus ba imi.☆

²⁴ [Hau harohan atu ita nia Nai Jesus Kristu hatudu Nia laran diak ba imi hotu. Amen.]†

Hahii Nai Maromak

²⁵ Hahii Nai Maromak! Nia mak iha kbiit atu halo ita sai forti, liu husi Liafuan Diak nebee mak hau foo sai kona ba Jesus Kristu. Hori uluk liu, ema la hatene Maromak nia planu kona ba Kristu, tanba sei segredu hela.

²⁶ Maibee agora Maromak Rohan-Laek hatudu sai tiha ona planu nee ba ita ema. Fo-foun Nia haruka Nia profeta sira hakerek Nia planu segredu nee, agora Nia haruka ami foo sai iha nebee-nebee deit, atu ema husi nasaun hotu-hotu bele fiar ba Nia i halo tuir Nia hakarak.

²⁷ Nia deit mak Maromak, Nia deit mak hatene buat hotu-hotu. Mai ita hahii adora Nia too tinan ba tinan liu husi Jesus Kristu. Amen.

☆ **16:23** Apostolu sira nia Iistoria 19:29; 1 Korintu 1:14; 2 Timóteo 4:20 † **16:24** Kopia surat Roma nee husi tempu antigu barak. Versikulu 24 nee tama iha kopia nee balu, maibee iha kopia nebee antigu liu la tama.

Testamentu Foun ba Ema Hotu
The New Testament in the Tetun Dili language of
East Timor
O Novo Testamento na língua Tetun Dili de Timor
Leste

Copyright © 2021 Biblia ba Ema Hotu

Language: Tetun Dili

Translation by: Biblia ba Ema Hotu

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 30 Apr 2025

ec11a15b-ac26-5102-b6d0-8c049df10e2c